

**Informacja
z realizacji Programu Integracji Społecznej i Aktywizacji Zawodowej
Osób Niepełnosprawnych
w Mieście Suwałki do 2016 roku,
za 2011 - 2016 r.**

Cel szczegółowy 1. Zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych i starszych.

L.p.	Kierunek/Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników według danych przedstawionych przez realizatorów						Realizatorzy	Kwota i źródła finansowania
			2011r.	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.		
1. Usuwanie barier psychospołecznych w procesie integracji osób niepełnosprawnych i ich rodzin ze środowiskiem.										
1.1.	Edukacja społeczności lokalnej, zwłaszcza rodzin osób niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży w zakresie problemów osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku									
1.1.1.	<p>Obchody Światowego Dnia Walki z Cukrzycą w Galerii Plaza połączone z bezpłatnym badaniem poziomu cukru we krwi, ciśnienia tętniczego i poradami diabetologa.</p> <p>W 2014 r. obchody Światowego Dnia Walki z Cukrzycą odbyły się poprzez organizację spotkania okolicznościowego członków Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków z udziałem lekarza diabetologa, przedstawiciela firmy farmaceutycznej. Przeprowadzone zostały badania krwi, testy paskowe na neuropatię, lekarz przeprowadził wykład na temat cukrzycy i jej powikłań.</p> <p>W 2015 r. zorganizowano konferencję pod hasłem „Cukrzyca. Chrońmy naszą przyszłość” z udziałem prof. dr. hab. n. med. Małgorzaty Szelachowskiej oraz lekarza diabetologa.</p> <p>W 2016 r. w ramach Światowego Dnia Walki z Cukrzycą wykonano badania glukozy we krwi, poziomu cholesterolu oraz trójglicerydów. Rozdano zainteresowanym Biuletyn Informacyjny Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków.</p>	liczba osób objętych badaniami	około 600 osób	około 500 osób	około 200 osób	około 58 osób	około 71 osób	około 250 osób	<p>Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Prywatna Praktyka Lekarska Poradnia Diabetologiczna</p> <p>Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Prywatna Praktyka Lekarska Poradnia Diabetologiczna</p>	<p>2011 - 2013 r : -sponsorzy budżet samorządowy</p> <p>2014 r. - 214,89 zł</p> <p>2015 r. - 2 000,00 zł</p> <p>2016 r. - 832,46 zł</p> <p>środki własne</p> <p>2015 r. – 140,00 zł</p>

1.1.2.	Obchody II i III Suwalskiego Dnia Profilaktyki Nowotworowej połączone z marszem ulicami Suwałk.	liczba uczestników	około 100 osób w marszu	około 100 osób w marszu	-	-	-	-	Wyższa Szkoła Suwalsko – Mazurska im. Papieża Jana Pawła II w Suwałkach, Fundacja „Życ. Nie umierać”	sponsorzy
1.1.3.	Grupy wsparcia dla rodzin z osobami z zaburzeniami psychicznymi prowadzone przez psychologa.	liczba osób objętych działaniami	6	8	7	10	11	7	Suwalskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Chorych Psychiczenie „Nadzieja”	budżet samorządowy 2011 r. - 120 zł 2012 r. - 120 zł 2013 r. - 480 zł 2014 r. - 520 zł 2015 r. - 480 zł 2016 r. - 480 zł środki własne ngo 2011 r. - 3 120 zł 2012 r. - 120 zł 2014 r. - 900 zł 2015 r. - 1 350 zł
1.1.4.	„Akademia dla Rodziców” - zajęcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych mające na celu udzielenie instruktażu na temat terapii dzieci.	liczba osób objętych działaniami	7	-	-	-	-	-	Stowarzyszenie na rzecz Osób z Autyzmem	środki własne ngo 2011 r. - 640 zł
1.1.5.	Realizacja tematów dotyczących problemów osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku realizowane w ramach programów nauczania, prowadzenie działalności informacyjnej, upowszechniającej wiedzę na temat problemów dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin.	liczba osób objętych działaniami	6 486	7 954	8 887	8 391	7 817	6 720	jednostki oświatowe: P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8, P10, SP4, P6,SP7,SP9, SP11,G6,ZS1,ZS2,ZS3, ZS4,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9, ZS10, ILO, ZST, SOSW1,SODN,PSSE	budżet samorządowy
1.1.6.	Udział uczniów w zajęciach edukacyjnych kształtujących postawy tolerancji wobec osób niepełnosprawnych.	liczba osób objętych działaniami	5 892	5 265	6 187	7 618	8 280	6 845	jednostki oświatowe: P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8,P10,SP4,SP6,SP7,SP9, SP11,G6,ZS1,ZS2,ZS3, ZS4,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9, ZS10,ZST,ILO, SOSW1, PP-P	budżet samorządowy
1.1.7.	Organizacja akcji charytatywnych.	liczba osób biorących udział w działaniach	8 471	7 930	9 344	8 878	10418	9 533	jednostki oświatowe: P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8,P10,SP4,SP6,SP7,SP9,	budżet samorządowy

									SP11,ZS1,ZS2,ZS3,ZS4, ZS6,ZS7,ZS8,ZS9, ZS10,ZST, ILO,SOSW1	
1.1.8.	Bieżąca współpraca terapeutów, pedagoga i psychologa z rodzinami uczestników środowiskowego domu samopomocy polegająca na wsparciu i pomocy w zakresie radzenia z osobami niepełnosprawnymi.	liczba osób objętych działaniami	40	44	45	48	45	44	MOPS	wydatki bieżące budżet centralny
1.1.9.	Obchody Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną i Europejskiego Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych, przemarsz ulicami Suwałk (oprócz 2011 r.), panel dyskusyjny na temat problemów z jakimi borykają się osoby niepełnosprawne, konkurs plastyczny wśród uczestników, konferencja w 2013 r. występy artystyczne uczestników.	liczba osób objętych działaniami	około 100 osób	około 150 osób	około 300 osób	około 100 osób	około 390 osób	około 390 osób	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Suwałkach z udziałem organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z intelektualną niepełnosprawnością (m.in. TPD, warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy z Suwałk i okolic)	sponsorzy
1.1.10	Organizacja warsztatów i szkolenia dla dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie, ich rodziców i opiekunów pn. „Seksualność osób niepełnosprawnych”.	liczba odbiorców	-	-	-	38	-	-	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	1 500,00 zł - budżet centralny, 1 500,00 zł - środki własne ngo
1.1.11	Oswajanie młodzieży licealnej i studentów PWSZ w Suwałkach poprzez włączenie ich w charakterze wolontariuszy oraz organizację na ich terenie I i II Suwałskiego Przeglądu Talentów Osób z Niepełnosprawnością – HYDE PARK.	liczba wolontariuszy; studentów	-	-	-	18 około 100	-	35 około 100	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	bezkosztowo
1.1.12	Diagnoza funkcjonowania, rozpoznanie potrzeb i możliwości Uczestników ŚDS.	liczba osób	-	-	-	-	28	-	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	bezkosztowo
1.1.13	Punkt Wsparcia ul. M.C. Skłodowskiej w Suwałkach.	liczba osób objętych opieką	-	-	-	71	578	1088	SP SPZOZ	środki pozyskane z zewnątrz (z funduszy norweskich)

1.2. Promocja działań na rzecz osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem lokalnych środków masowego przekazu										
1.2.1.	Publikacje dotyczące bieżącej działalności organizacji pozarządowych: Polskiego Związku Głuchych, Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów, Klubu Kobiet po Mastektomii Amazonka, Stowarzyszenia Chorych na Stwardnienie Rozsiane, Fundacja „Życ. Nie umierać”, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci „Jesteśmy Razem”, Biblioteka Publiczna.	liczba publikacji	6	23	8	7	26	28	Tygodnik Suwalski Dwutygodnik Suwalski	wydatki bieżące z budżetu samorządowego
1.2.2.	Publikacje dotyczące działań III i IV edycji projektu „Od bierności do aktywności” realizowanego z udziałem osób niepełnosprawnych.	liczba publikacji	2	2	-	-	-	-	MOPS	EFS 2011r. - 4 000 zł 2012r. - 5 000 zł
1.2.3.	Opracowanie i wydanie ulotek promujących działania Środowiskowego Domu Samopomocy Dom Dziennego Pobytu Stowarzyszenia „Aktywni tak samo” oraz przybliżających potrzeby i możliwości osób niepełnosprawnych intelektualnie.	nakład – egz.	-	-	-	1000	-	2000	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	środki własne stowarzyszenia 2014 r. - 450 zł 2016 r. - 330 zł
1.2.4.	Spotkania i wypowiedzi w lokalnych mediach, prasie członków Stowarzyszenia, uczestników ŚDS przybliżające społeczeństwu potrzeby i możliwości osób niepełnosprawnych.	ilość programów, audycji	-	-	-	5	5	3	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”, lokalne media, Suwalskie Stowarzyszenie Amazonka	bezkosztowo
1.2.5.	Publikacje dotyczące realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.	liczba publikacji	-	-	-	2	2	2	MOPS, Dwutygodnik Suwalski	PFRON, 2014 r. - 1 696,00 zł 2015 r. - 350,00 zł 2016 r. - 454,41 zł

1.3.	Motywowanie do aktywności ze szczególnym uwzględnieniem form spędzania czasu wolnego poprzez kulturę, sztukę, sport, turystykę, rekreację i kulturę fizyczną.									
1.3.1.	Zorganizowano IV, V, VI, VII, VIII i IX Regionalny Bal Andrzejkowy Osób Niepełnosprawnych „Czary mary – zmieniamy świat na weselszy” z udziałem osób niepełnosprawnych, uczestników środowiskowych domów samopomocy i warsztatów terapii zajęciowej z Województwa Podlaskiego i Warmińsko Mazurskiego. Poloneza z osobami niepełnosprawnymi inauguracyjnego balu prowadziły corocznie pary taneczne z Zespołu Pieśni i Tańca „Suwalszczyzna”.	liczba uczestników	200	200	ok. 400	497	480	468	SIS „Alternatywa” MOPS, SOK	PFRON 2011 r. - 1 989 zł 2012 r. - 3 000 zł 2013 r. - 2 674 zł 2014 r. - 2 003 zł 2015 r. - 3 600 zł 2016 r. - 3 600 zł - udział własny ngo, 2011 r.- 350,00 zł 2012 r. - 2 019,82 zł 2013 r. - 2 673,66 zł 2015 r. - 2 400,00 zł 2016 r. - 2 400,00 zł PGE 2013 r. - 5 000 zł 2014 r. - 2 000 zł 2016 r. - 4 000 zł Oil Transfer Development 2014 r. - 1 000 zł sponsorzy – pomoc w naturze PWiK 2015 r. - 600 zł 2016 r. - 1 500 zł PEC 2016 r. - 500 zł MALOW 2016 r. - 500zł pomoc w naturze - Sponsorzy 2011-2015 2016 r. - 600 zł pomoc w naturze
1.3.2.	W ramach realizacji Projektu „Od Bierności do Aktywności” organizowano rodzinne imprezy integracyjne z udziałem osób niepełnosprawnych: piknik rodzinny, wycieczka turystyczna ze zwiedzaniem dóbr kultury, seans kinowy i spektakl teatralny.	liczba uczestników	289	190	152	-	-	-	MOPS	EFS 2011 r. - 40 250 zł 2012 r. - 26 270 zł 2013 r. - 3 950 zł

1.3.3.	Organizacja i udział uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w różnego rodzaju przedsięwzięciach o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym i turystycznym na terenie m. Suwałki jak i wyjazdowych do innych miast.	liczba uczestników	45	44	45	48	45	44	MOPS	wydatki bieżące - budżet centralny
1.3.4.	Realizacja projektu „VIII, IX, X, XI, XII i XIII Animacje Teatralne” umożliwiającego seniorom i osobom niepełnosprawnym zaakceptować własną chorobę, przywrócić zdolności do aktywnego życia.	liczba uczestników	100	120	120	150	130	150	DPS „Kalina” w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół DPS „Kalina”	<p>budżet samorządowy</p> <p>2011 r. - 3 000,00 zł</p> <p>2012 r. - 2 000,00 zł</p> <p>2013 r. - 2 000,00 zł</p> <p>2014 r. - 2 000,00 zł</p> <p>2015 r. - 677,87 zł</p> <p>2016 r. - 3 600,00 zł</p> <p>środki ngo</p> <p>2011 r. - 1 905,47 zł</p> <p>2012 r. - 1 205,00 zł</p> <p>2013 r. - 1 060,00 zł</p> <p>2014 r. - 2 380,00 zł</p> <p>2015 r. - 3 522,13 zł</p> <p>2016 r. - 1 988,99 zł</p>
1.3.5.	Organizacja i udział mieszkańców „Kalina” w przedsięwzięciu o charakterze rekreacyjno - turystycznym. 2013 r. Realizacja zadania pn. „Niepełnosprawni i seniorzy żyją aktywnie”. 2016 r. Wycieczka na trasie Suwałki – Sokółka – Różany Stok – Suwałki.	liczba uczestników	-	-	35	-	-	36	Stowarzyszenie Przyjaciół DPS „Kalina”	<p>2013 r.</p> <p>1 500,00 zł - budżet samorządowy</p> <p>2 008,44 zł - środki własne ngo</p> <p>2016 r.</p> <p>900 zł - środki DPS „Kalina”</p>
1.3.6.	Organizacja w 2013 r. koncertów zespołu wokalnego Retro dla pacjentów w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Paliatywnej – 23.04, 27.05, 27.06, 18.07. Występ Zespołu Uniwersytetu Trzeciego Wieku – 16.12.2015 r. 2016 r – 3 występy.	liczba uczestników	-	-	73	-	20	60	SOK Suwałki SP ZOP Suwałki	bezkosztowo
1.3.7.	Udział osób niepełnosprawnych w zajęciach i wydarzeniach kulturalnych. SOK przez cały rok prowadził edukację i animację kulturalną, włączając w to aktywnie osoby niepełnosprawne, w tym dzieci, młodzież i dorosłych we wszystkich dziedzinach sztuki. Prowadzone zajęcia i warsztaty plastyczne, muzyczne, wokalne przystosowano do warunków	liczba osób objętych działaniami	-	-	-	300	101	27	SOK Suwałki	bezkosztowo (w ramach działalności bieżącej)

	percepcyjnych i ruchowych danego uczestnika, a instruktorzy w sposób czytelny i zrozumiały przekazywali treści kulturalne. Od 2014 r. w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej oraz w Suwalskim Ośrodku Szkolno – Wychowawczym na podstawie porozumienia prowadzone są przez instruktorów SOK indywidualne zajęcia plastyczne (łącznie 27 osób tygodniowo przez cały rok). W ramach działań animacyjnych zwiedzano wystawy, uczestniczono w koncertach i spektaklach. Organizowano spektakle i warsztaty dla grup we współpracy z placówkami pełniącymi opiekę nad osobami niepełnosprawnymi.									
1.3.8.	Organizacja wystawy pokonkursowej „Zaświeć się na niebiesko autyzmowi” dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Suwałkach (Galeria Na Marmurach SOK). W konkursie brały udział dzieci z suwalskich przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów.	liczba osób objętych działaniami	-	-	-	26	25	-	SOK Suwałki	bezkosztowo (w ramach działalności bieżącej)
1.3.9.	Organizacja projektu pod nazwą „Muzyczne ekspresje – od muzyki do tańca”.	liczba uczestników	-	-	-	50	-	-	TPD OO Suwałki	12 950 zł - ROPS, 750 zł - środki własne Towarzystwa
1.3.10	Zbiory Specjalne, w tym: audiobooki, Czytark Plus, książki z dużą czcionką.	ilość	-	-	-	2 975	3 352	2717	Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej	bezkosztowo
1.3.11	Usługa biblioteczna „Książka na telefon”.	ilość wypożyczonych książek/ płyt	-	-	-	651	127	335/ 84	Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej	bezkosztowo
	Wypożyczenia w szpitalu -Ośrodek Rehabilitacji		-	-	-	-	-	167		
1.3.12	2014 r.: • Spotkania z pasjami. Edycja 2. 2015 r.: • Spotkanie online z cyklu „Akcja: e-motywacja” 2016 r. • Spotkanie z niewidomym pisarzem Tomaszem Wandzlem • Akcja „Suwalczanie czytają dzieciom” zorganizowana w Specjalnym Ośrodku Szkolno Wychowawczym nr 1	ilość uczestników	-	-	-	206	35		Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej	bezkosztowo
								35		
								500		

1.3.13	Organizacja kuligu dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i ich rodzin.	liczba uczestników	-	-	-	48	-	-	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	1 580,00 zł - środki własne ngo
1.3.14	Organizacja 2 dniowej wycieczki integracyjno-turystycznej do Warszawy – uczestnikom ŚDS, ich rodzinom, członkom Stowarzyszenia i uczniom SOSW nr 1.	liczba uczestników	-	-	-	52	-	-	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	5 400,00 zł - budżet centralny, 6 300,00 zł - środki własne ngo
1.3.15	2014 r.: Organizacja turnusu rehabilitacyjno-sportowego w Ośrodku „Maniówka” w Nowej Wsi uczestnikom ŚDS. 2016 r.: Organizacja dwudniowego pobytu w gospodarstwie agroturystycznym w Burniszkach z zajęciami warsztatowymi.	liczba uczestników	-	-	-	20	-	26	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	2014 r.: 6 000,00 zł - środki bieżące, 2 730,00 zł - środki własne ngo 2016 r.: 2 815,00 - środki bieżące, środki własne + uczestników, rodziców
1.3.16	Organizacja spotkania Wigilijnego osób niepełnosprawnych i ich rodzin.	liczba uczestników	-	-	-	55	-	65	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	2014 r.: 1 380,00 zł - środki bieżące, środki własne członków ngo i rodziców, pomoc w naturze
1.3.17	Spotkania integracyjne uczestników ŚDS z uczestnikami Caritas w Białymstoku. (Suwałki – piknik; Białystok – Małe Formy Teatralne); wizyta w „Rozmarino”; dopłaty do biletów i zakupu okularów osobom niepełnosprawnym.	liczba uczestników	-	-	-	60	-	-	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	700,00 zł - budżet centralny, 877,00 zł - środki własne Stowarzyszenia, pomoc w naturze
1.3.18	Integracyjne spotkanie wraz z Mszą Św., zabawa taneczna w związku z otwarciem Centrum Wspierania Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną przy Stowarzyszeniu.	liczba uczestników	-	-	-	-	100	-	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	5 228,50 zł - środki własne ngo i sponsora, 162,36 zł - wydatki bieżące
1.3.19	Turniej Integracyjny „2 godziny dla Rodziny” – rodzinne gry i zabawy sportowe w Sali gimnastycznej SP nr 4 w Suwałkach.	liczba uczestników	-	-	-	-	64	60	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	2015 r.: 681,86 zł - środki własne ngo 2016 r. - wkład własny rodziców i członków Stowarzyszenia

1.3.20	Integracyjny Piknik Rodzinny w Gościńcu w Krzywym k/Suwałk – impreza wielopokoleniowa.	liczba uczestników	-	-	-	-	58	67	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	2015 r.: 217,08 zł - wydatki bieżące 2016 r.: 753,69 zł - wydatki bieżące, wkład własny rodziców i członków Stowarzyszenia
1.3.21	Organizacja wyjazdu i dofinansowanie turnusu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.	liczba osób	-	-	-	-	70	55	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	2015 r.: 45 480,26 zł - środki własne ngo,, środki własne uczestników 2016 r.: 27 501,32 zł - środki własne Stowarzyszenia
1.3.22	I i II Suwalski Przegląd Talentów Osób z Niepełnosprawnością – HYDE PARK” – 12 placówek z terenu woj. podlaskiego i warmińsko mazurskiego w 2015 r. i 13 w 2016 r.	liczba uczestników i odbiorców	-	-	-	-	ponad 300	ponad 330	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	2015 r.: 4 777,99 zł - środki własne ngo 1 529,65 zł - dotacja celowa, 170,00 zł - PZU, sponsorzy, rodzice i członkowie Stowarzyszenia, wolontariusze 2016 r.: 6 208,00 zł - środki własne ngo, 1 776,85 zł - dotacja celowa, wkład własny rodziców, członków Stowarzyszenia, darowizny rzeczowe firm
1.3.23	Spotkanie Oplatkowe Noworoczne w siedzibie Stowarzyszenia.	liczba uczestników	-	-	-	-	60	70	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	2015 r.: 293,99 zł - środki własne ngo 185,83 zł - dotacja celowa, wkład własny Uczestników ŚDS i członków Stowarzyszenia 2016 r.: 150,00 zł - dotacja celowa,

										wkład własny uczestników ŚDS i członków Stowarzyszenia
1.3.24	Bal Karnawałowy z udziałem osób niepełnosprawnych, uczestników środowiskowych domów samopomocy, warsztatów terapii zajęciowej oraz domu pomocy społecznej z Województwa Podlaskiego i Warmińsko Mazurskiego. Łączna liczba uczestników około 200 osób.	liczba uczestników	65	70	75	75	70	60	Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości	2011 r. - 2015 r.: corocznie 800 zł - wydatki bieżące, sponsorzy, rodzice 2016 r.: 400 zł - wydatki bieżące, sponsorzy, rodzice
1.3.25	Popularyzacja sportu osób niepełnosprawnych w pływaniu.	liczba uczestników					69	73	MUKS „Olimpijczyk”	2015 r.: 1 000 zł - budżet samorządowy, 600 zł - wkład osobowy i finansowy 2016 r.: 2 500 zł - budżet samorządowy, 1 439,59 zł - wkład osobowy i finansowy
1.3.26	Organizacja integracyjnych zawodów lekkoatletycznych.	liczba uczestników					240	451	PZLZS	2015 r.: 4 000,00 zł - budżet samorządowy, 3 699,38 zł - wkład osobowy i finansowy 2016 r.: 4 200,00 zł - budżet samorządowy, 4 764,10 zł - wkład osobowy i finansowy
1.3.27	Regionalne mistrzostwa w warcabach stupolowych osób niepełnosprawnych.	liczba uczestników					22	14	Klub Sportowy „Jaćwing”	2015 r.: 1 000 zł - budżet samorządowy, 492 zł - wkład osobowy i finansowy 2016 r.: 630 zł - budżet samorządowy, 2 724 zł - wkład osobowy i finansowy

1.3.28	Sportowy rok z głuchym.	liczba uczestników					8	-	Stowarzyszenie „Gest Serca”	2015 r.: 620 zł - budżet samorządowy, 311 zł - wkład osobowy i finansowy
1.3.29	Otwarty integracyjny turniej w bowlingu.	liczba uczestników					32	57	Klub Sportowy „Jaćwing”	2015 r.: 1 200,00 zł - budżet samorządowy, 463,02 zł - wkład osobowy i finansowy 2016 r.: 1 600,00 zł - budżet samorządowy, 698,00 zł - wkład osobowy i finansowy
1.3.30	Okragły sport niesłyszących.	liczba uczestników					18	-	PZ Oddział Podlaski	2015 r.: 2 700,00 zł - budżet samorządowy, 700,49 zł - wkład osobowy i finansowy
1.3.31	Zorganizowano I Przegląd Pieśni Religijnych „Królowej Anielskiej Śpiewajmy”	liczba uczestników						40	MOPS	wydatki bieżące - budżet centralny
1.3.32	Rekreacyjne zawody sportowe.	liczba uczestników						25	Klub Sportowy „Jaćwing”	2016 r.: 437,50 zł – budżet samorządowy, 4 282,55 zł – wkład osobowy i finansowy
1.3.33	Aktywność ruchowa – mój sposób na raka.	liczba uczestników						40	Suwalskie Stowarzyszenie „Amazonka”	2016 r.: 3 500 zł - budżet samorządowy, 766,14 zł - wkład osobowy i finansowy
1.3.34	Usprawnianie przez szachy.	liczba uczestników						4	Uczniowski Międzyszkolny Klub Szachowy „Jaćwież”	2016 r.: 4 350 zł - budżet samorządowy, 868,08 zł - wkład osobowy i finansowy
1.3.35	XXV Spartakiada dla Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski	liczba uczestników						438	Stowarzyszenie Integracji Społecznej „Alternatywa”, Podlaska Federacja Sportu	2016 r.: 5 632,73 zł – budżet samorządowy, 25 430,00 zł wkład osobowy i finansowy

1.3.36	III Turniej Bowlingowy Dzieci Niepełnosprawnych	liczba uczestników							24	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów i Klub Sportowy „Jaćwing” – Suwałki Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących „Cross”	2016 r.: 1 600 zł - budżet samorządowy, 1 498,75 zł - wkład osobowy i finansowy
1.3.37	Zajęcia rekreacyjne dla osób głuchych.	liczba uczestników							17	Stowarzyszenie „Gest Serca”	2016 r.: 1 380,00 zł - budżet samorządowy, 180 zł - wkład finansowy
1.3.38	Suwałki w obiektywie Amazonek – przeprowadzenie warsztatów fotograficznych i wydanie 200 szt. kalendarzy na 2017 r.	liczba uczestników							11	Suwałskie Stowarzyszenie Amazonka	2016 r.: 5 000 zł - budżet samorządowy, 700 zł - wkład własny
1.3.39	Zorganizowanie wyjazdu do Krakowa na warsztaty psychoonkologiczne „Nie tylko leki leczą”	liczba uczestników							7	Suwałskie Stowarzyszenie Amazonka	sponsorzy
1.3.40	Spotkanie oplatkowe.	liczba uczestników							30	Suwałskie Stowarzyszenie Amazonka	środki własne
1.3.41	Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych.	liczba uczestników							150	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy Suwałki	2016 r.: 16 285,50 zł - PFRON, 887 zł - środki własne
1.3.42	Organizacja integracyjnego balu andrzejkowego i spotkania oplatkowego z udziałem pacjentów SPSP ZOZ, uczestników środowiskowego domu samopomocy i warsztatów terapii zajęciowej.	liczba uczestników	100	110	100	120	100	190	190	SPSP ZOZ Suwałki	środki własne
1.3.43	Spotkanie terapeutyczne (oplatkowe) pacjentów i ich rodzin w terenie Specjalistycznego Psychiatrycznego SPZOZ, którego celem było ograniczenie wykluczenia społecznego, aktywizacja oraz integracja rodzin osób z problemami psychicznymi i uzależnieniami.	liczba uczestników	-	-	-	-	-	-	120	SPSP ZOZ Suwałki	środki sponsora
1.3.44	Spartakiada Transgraniczna w ramach projektu pt. „Transgraniczna Akademia Psychiatrii Aktywnej” w programie pn. „Poprawa i lepsze dostosowanie ochrony zdrowia do trendów demograficzno – epidemiologicznych” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru	liczba uczestników	-	-	-	ok. 250	ok. 210	ok. 230	ok. 230	SPSP ZOZ Suwałki	środki własne i środki pozyskane w ramach projektów (z funduszy norweskich)

	Gospodarczego 2009 - 2014 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009 - 2014. W spartakiadzie brali udział goście z Białorusi, Rosji i Litwy.									
1.4.	Działania o charakterze integracji międzypokoleniowej z udziałem dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych i starszych									
1.4.1.	Realizacja projektu „IX , X, XI, XII, XIII i XIV Integracyjny Bieg Uliczny” mającego na celu integrację osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym, a także integrację wielopokoleniową. Udział w projekcie wzięła młodzież z suwalskich szkół oraz osoby niepełnosprawne z makroregionu północno-wschodniego Polski.	liczba zorganizowanych imprez	1	1	1	1	1	1	DPS „Kalina” w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół DPS „Kalina”	budżet samorządowy 2011 r. - 2 000 zł 2012 r. - 2 000 zł 2013 r. - 1 450 zł 2014 r. - 2 400 zł 2015 r. - 2 400 zł 2016 r. - 2.500 zł środki własne ngo 2011 r. - 1 159,59 zł 2012 r. - 1 137,60 zł 2013 r. - 2 288,66 zł 2014 r. - 926,06 zł 2015 r. - 1 307,62 zł 2016 r. - 1 004,21 zł
1.4.2.	Spotkania integracyjne, mające na celu wzmocnienie więzi międzypokoleniowych .	liczba osób biorących udział w działaniach	3 838	3 600	5 051	5 580	4 805	3 664	jednostki oświatowe (P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8,P10,SP4,SP6,SP7,SP9,SP11,G6,ZS1,ZS2,ZS3,ZS4,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9,ZS10,ZST,ILO,SOSW2,SOSW1)	budżet samorządowy
2. Kreowanie środowiska wolnego od barier, swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu, dostępu do informacji i komunikacji międzyludzkiej.										
2.1.	Wspieranie działań w zakresie usuwania barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej i infrastrukturze miejskiej oraz w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.									

2.1.1.	Dofinansowano likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych (przystosowanie łazienek, poszerzenie drzwi, podłogi antypoślizgowe, montaż pochwytów, dźwigi przy balkonie, siedziska wannowe i prysznicowe, podjazdy, schodolaz, podnośnik transportowo-kąpielowy i wannowy, krzesło schodowe na szynie).	liczba mieszkań	34	24	18	35	29	27	MOPS	PFRON 2011 r. - 184 544,00 zł 2012 r. - 188 708,00 zł 2013 r. - 144 700,00 zł 2014 r. - 171 910,40 zł 2015 r. - 162 341,00 zł 2016 r. - 222 044,00 zł udział własny wnioskodawców 2011 r. - 123 030 zł 2012 r. - 47 177 zł 2013 r. - 36 175 zł 2014 r. - 114 607 zł 2015 r. - 40 586 zł 2016 r. - 55 110 zł
2.1.2.	Budowa dźwigu osobowego w budynku Przychodni NZOZ „Prymus” sp. z o.o. przy ul. Waryńskiego 27.	liczba obiektów	-	-	-	1	-	-	ZBM, UM	2014 r.: 72 488,23 zł - budżet samorządowy
2.1.3.	Budowa dźwigu osobowego w budynku Przychodni Medycznej przy ul. Putry 9	liczba obiektów	-	-	-	-	1	-	ZBM, UM	2015 r.: 151 785,67 zł - budżet samorządowy
2.1.4.	Remont wiatrolapu i podjazdu dla osób niepełnosprawnych z opracowaniem opinii stanu technicznego budynku Przychodni Medycznej przy ul. Putry 9	liczba obiektów	-	-	-	-	-	1	ZBM TBS sp. z o.o.	2016 r.: 36 735,95 zł – środki własne spółki
2.2.	Tworzenie mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych									
2.2.1.	Adaptacja budynku hotelowo mieszkalnego przy ul. Daszyńskiego 10 na cele mieszkaniowe (socjalne). W wyniku prac adaptacyjnych stworzono możliwość użytkowania ich przez osoby niepełnosprawne.	liczba mieszkań	54 w tym 18 z podjazdami	-	-	-	-	-	ZBM, UM	2011 r.: 3 691 386 zł - budżet samorządowy, w tym 1 476 554 zł - dotacja z budżetu centralnego
2.2.2.	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania lokali użytkowych w budynku mieszkalnym w Suwałkach przy ul. Sejneńskiej 18. W wyniku prac modernizacyjnych stworzono możliwość bezkolizyjnego wjazdu do budynku osobom niepełnosprawnym.	liczba lokali	-	-	47 w tym: 15 z podjazdami	-	-	-	ZBM, UM	2013 r.: 1 748 577,56 - budżet samorządowy, 1 165 718,36 - Fundusz Doplata BGK
2.3.	Wspieranie działań w zakresie usuwania barier technicznych i w komunikowaniu się.									

2.3.1.	W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się, dofinansowano osobom niepełnosprawnym zakup komputerów, dyktafonu, telefonu udźwiękowionego, czytnika, odtwarzacza książki mówionej, mówików, wideodomofonu.	liczba osób które uzyskały dofinansowanie	4	5	1	13	10	4	MOPS	PFRON 2011 r. - 3 323 zł 2012 r. - 10 914 zł 2013 r. - 1 520 zł 2014 r. - 18 013 zł 2015 r. - 16 359 zł 2016 r. - 6 968 zł udział własny wnioskodawców 2011 r. - 2 216 zł 2012 r. - 2 729 zł 2013 r. - 380 zł 2014 r. - 12 009 zł 2015 r. - 4 090 zł 2016 r. - 1 742 zł
2.3.2.	W ramach likwidacji barier technicznych, dofinansowano osobom niepełnosprawnym zakup zegarków głośnomówiących, sygnalizatorów poziomu cieczy, wymianę węglowego kotła c.o. na olejowy, kuchni mikrofalowej z pokrętkami mechanicznymi, budzik z poduszką wibracyjną, system alarmujący płacz dziecka i dzwonek do drzwi.	liczba osób które uzyskały dofinansowanie	6	1	2	-	2	2	MOPS	PFRON 2011 r. - 12 102 zł 2012 r. - 239 zł 2013 r. - 3 780 zł 2015 r. - 1 024 zł 2016 r. - 2 070 zł udział własny wnioskodawców 2011 r. - 8 068 zł 2012 r. - 60 zł 2013 r.- 945 zł 2015 r.- 257 zł 2016 r. - 518 zł
2.4.	Udostępnianie transportu osobom niepełnosprawnym (kontynuacja) przystosowanymi środkami transportu oraz sukcesywna ich wymiana.									
2.4.1.	Przewóz dorosłych osób niepełnosprawnych w celach leczniczych, rehabilitacyjnych oraz uczestnictwem w życiu społecznym i kulturalnym.	liczba osób dorosłych,	2 019	1 932	1 343	1 594	1 095	931	PGK, UM, MOPS	budżet samorządowy 2011 r. - 49 019,00 zł 2012 r. - 40 330,00 zł 2013 r. - 64 722,17 zł 2014 r. - 76 212,50 zł 2015 r. - 66 861,97 zł 2016 r. - 88 967,22 zł wplaty osób przewożonych 2011 r. - 2 398,00 zł 2012 r. - 3 396,00 zł 2013 r. - 4 369,20 zł 2014 r. - 6 494,25 zł
		liczba pojazdów świadczących usługi	3	3	3	3	3	3		

										2015 r. - 2 931,00 zł 2016 r. - 2 925,30 zł
2.4.2.	Zakup mikrobusu do przewozu osób niepełnosprawnych z przeznaczeniem dla Biblioteki Publicznej im. M. Konopnickiej w Suwałkach.	liczba pojazdów świadczących usługi	-	-	1	-	-	-	UM	2013 r. 51 920 zł - budżet samorządowy, 77 880 zł - środki PFRON
2.4.3.	Zakup autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych z przeznaczeniem dla Suwałskiego Ośrodka Kultury.	liczba pojazdów świadczących usługi	-	-	-	1	-	-	UM	2014 r.: 117 981,60 zł - budżet samorządowy 176 972,40 zł - środki PFRON
2.4.4.	Zakup autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych z przeznaczeniem dla Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Suwałkach.	liczba pojazdów świadczących usługi	-	-	-	1	-	-	UM	2014 r.: 114 930 zł - budżet samorządowy 120 000 zł - środki PFRON
2.4.5.	Zakup samochodu Opel Zafira (7 osobowy) – na potrzeby dowozu uczestników ŚDS.	liczba pojazdów	-	-	-	1	-	-	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	29 000 zł - środki własne ngo
2.4.6.	Zakup 9-osobowego mikrobusu do przewozu osób niepełnosprawnych, które uczęszczają na zajęcia Warsztatu Terapii Zajęciowej Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach.	liczba pojazdów	-	-	-	-	1	-	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach	61 500 zł - środki PFRON, 41 000 zł - środki TPD
2.5.	Rozwijanie komunikacji miejskiej pod kątem potrzeb osób niepełnosprawnych									
2.5.1.	Tabor komunikacji miejskiej przystosowany jest do przewozu osób z dysfunkcją narządu ruchu, wzroku.	liczba autobusów przystosowanych do potrzeb niepełnosprawnych	43	-	-	1	-	-	PGK	Wydatki PGK 2011 r. – brak danych 2014 r. - 69 100 zł (netto)
2.6.	Prowadzenie różnorodnych form informacji									
2.6.1.	Bieżące informowanie osób niepełnosprawnych (osobiście i telefonicznie), o przysługujących im ulgach i uprawnieniach, w tym o możliwościach uzyskania dofinansowania, wynikającego z realizacji zadań powiatu w zakresie rehabilitacji społecznej tej grupy osób.	liczba udzielonych informacji	ok. 3 000	ok. 4 000	ok. 4 000	ok. 4 000	ok. 4 000	ok. 4 000	MOPS, PZdsOoN	wydatki bieżące
2.6.2.	Pracownicy socjalni w ramach swoich obowiązków i świadczonej pracy socjalnej udzielali osobom	liczba udzielonych informacji	1 340	1 602	1 811	2 546	1 665	1 450	MOPS	wydatki bieżące

	niepełnosprawnym porad i informacji o dostępnych formach pomocy socjalnej i świadczeń rodzinnych.									
2.6.3.	Przekazywanie informacji na temat możliwości uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zasiłków z pomocy społecznej, zasiłku dla bezrobotnych, dofinansowania zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.	liczba osób, którym udzielono informacji	-	-	-	38	46	5	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
2.6.4.	Przeprowadzenie grupowej informacji zawodowej „Rynek pracy a niepełnosprawność” dla osób niepełnosprawnych ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Suwałkach.	liczba osób, którym udzielono informacji	-	-	-	11	-	30	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące

3. Wzmacnianie społecznego funkcjonowania i pełnienia ról społecznych.										
3.1.	Orzecznictwo niepełnosprawności jako element diagnozy i poprawy społecznego i zawodowego funkcjonowania.									
3.1.1.	<p>W 2011 r. przyjęto 208 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 191, uzyskania zasiłku stałego – 13, inne - 4. <p>Przyjęto 1.477 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> odpowiedniego zatrudnienia – 427, szkolenia – 6, uczestnictwa w terapii zajęciowej – 34, konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 255, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji – 398, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 196, korzystania z karty parkingowej – 95, inne – 66. <p>W roku 2012 przyjęto 232 wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 217, uzyskania zasiłku stałego – 9, inne - 6. <p>Przyjęto 1.723 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> odpowiedniego zatrudnienia – 493, szkolenia – 5, uczestnictwa w terapii zajęciowej – 48, konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 271, 	liczba osób orzekanych, rodzaje orzeczeń	1 675 w tym: 180 - o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 31 - o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 3 - o odmowie ustalenia niepełności.	1 855 w tym: 193 - o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 1 - o odmowie ustalenia niepełności.	2039 w tym: 167 - o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 4 - o odmowie ustalenia niepełności.	1976 w tym: 166 - o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 0 - o odmowie ustalenia niepełności.	1 928 w tym: 184 - o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 1 - o odmowie ustalenia niepełności.	2074 w tym: 185 - o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 47 - o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 0 - o odmowie ustalenia niepełności.	PZdsOoN	<p>budżet centralny</p> <p>2011 r. - 333 000,00 zł-</p> <p>2012 r. - 336 000,00 zł</p> <p>2013 r. - 376 005,00 zł</p> <p>2014 r. - 521 370,73 zł</p> <p>2015 r. - 649 555,88 zł</p> <p>2016 r.- 589 184,42 zł</p> <p>budżet samorządowy</p> <p>2011 r. - 126 420,00 zł</p> <p>2012 r. - 152 330,00 zł</p> <p>2013 r. - 143 098,63 zł</p> <p>2014 r. - 61 996,90 zł</p> <p>2016 r. - 72 031,39 zł</p>

	<ul style="list-style-type: none"> korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji – 480, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 206, korzystania z karty parkingowej – 102, inne – 118. <p>W roku 2013 przyjęto 206 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 186, uzyskania zasiłku stałego – 14, inne - 6. <p>Przyjęto 1.803 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> odpowiedniego zatrudnienia – 621, szkolenia – 6, uczestnictwa w terapii zajęciowej – 33, konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 210, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji – 439, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 287, korzystania z karty parkingowej – 97, inne – 110 <p>W roku 2014 przyjęto 205 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 189, uzyskania zasiłku stałego – 9, inne – 7. <p>Przyjęto 1.804 wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> odpowiedniego zatrudnienia – 509, szkolenia – 1, uczestnictwa w terapii zajęciowej – 17, konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 162, 		<p>eń lekki, 77 - o nieza licze niu do osób niepe ln., 69 - o odm owie ustal enia stopn ia</p>	<p>eń lekki, 73 - o nieza licze niu do osób niepe ln., 77 - o odm owie ustal enia stopn ia niepe lnos praw ności</p>	<p>eń lekki, 79 - o nieza licze niu do osób niepe ln., 86 - o odm owie ustal enia stopn ia niepe lnos praw ności</p>	<p>eń lekki, 60 - o nieza licze niu do osób niepe ln., 89 - o odm owie ustal enia stopn ia niepe lnos praw ności</p>	<p>eń lekki, 63 - o nieza licze niu do osób niepe ln., 44 - o odm owie ustal enia stopn ia niepe lnos praw ności</p>	<p>sz lekki 50 o nieza licze niu do osób niepe lnos pr. 46 o odm owie ustal enia stopn ia niepe lnos praw ności 526 osób po raz pierw szy otrzy mało orzec zenie o stopn iu niepe lnos praw ności</p>		
--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji – 497, • uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 345, • korzystania z karty parkingowej – 182, • inne – 91. <p>W roku 2015 przyjęto 234 wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 191, • uzyskania zasiłku stałego – 25, • inne – 18. <p>Przyjęto 1.786 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiedniego zatrudnienia – 611, • szkolenia – 4, • uczestnictwa w terapii zajęciowej – 29, • konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 191, • korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji – 336, • uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 310, • korzystania z karty parkingowej – 221, • inne – 84. <p>W roku 2016 przyjęto 241 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 220, • uzyskania zasiłku stałego – 16, • inne – 5. <p>Przyjęto 1859 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiedniego zatrudnienia – 621, • szkolenia – 4, • uczestnictwa w terapii zajęciowej – 46, • konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 313, 													
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji – 332, • uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 290, • korzystania z karty parkingowej –133, • inne – 120. 										
3.2.	Rozwijanie i prowadzenie ośrodków wsparcia, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi:										
3.2.1.	Dofinansowanie funkcjonowania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Suwałkach i w Filipowie dla osób upośledzonych umysłowo ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.	liczba ośrodków wsparcia,	2	2	2	2	2	2	TPD, FRP, MOPS	PFRON 2011 r. - 517 860 zł 2012 r. - 517 860 zł 2013 r. - 517 860 zł 2014 r. - 517 860 zł 2015 r. - 517 860 zł 2016 r. - 559 860 zł budżet samorządowy 2011 r. - 83 460 zł 2012 r. - 80 556 zł 2013 r. - 80 556 zł 2014 r. - 80 556 zł 2015 r. - 80 556 zł 2016 r. - 87 094,56 zł	
		liczba osób korzystających z ośrodków wsparcia,	50	48	48	48	48	48			

3.2.2.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych oraz sfinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych uczestników projektu „Od bierności do aktywności” jako wzmocnienie społecznego funkcjonowania (2011 r. – 8 osób, 2012 r. – 8 osób).	liczba uczestników turnusów rehabilitacyjnych	24	275	126	164	152	78	MOPS	2011 r.: 29 842 zł - PFRON + udział własny uczestników turnusów +23 609 zł EFS, 2012 r.: 238 491 zł - PFRON + udział własny uczestników turnusu +11 560 zł EFS, 2013 r.: 109 980 zł - PFRON + udział własny uczestników turnusu 2014 r.: 148 000 zł - PFRON + udział własny uczestników turnusu 2015 r.: 149 525 zł - PFRON + udział własny uczestników turnusu 2016 r.: 79 808zł - PFRON + udział własny uczestników turnusu
3.2.3.	Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla 35 Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i Niepełnosprawnych Intellektualnie.	liczba osób korzystających z ośrodków wsparcia,	51	44	45	48	45	44	MOPS	budżet centralny 2011 r. - 422 946,00 zł 2012 r. - 435 000,00 zł 2013 r. - 419 997,73 zł 2014 r. - 489 394,15 zł 2015 r. - 435 965,87 zł 2016 r. - 532 493,06 zł

3.2.4.	Dofinansowanie działalności Suwalskiego Stowarzyszenia Rodzin i Przyjaciół Osób Chorych Psychiczenie „Nadzieja”.	liczba osób korzystających z ośrodków wsparcia	około 60	35	16	31	31	26	Suwalskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Chorych Psychiczenie „Nadzieja”	<p>PFRON</p> <p>2011 r. - 38 404,36 zł</p> <p>2012 r. - 11 032,76 zł</p> <p>2013 r. - 14 549,97 zł</p> <p>2014 r. - 5 754,12 zł</p> <p>2015 r. - 4 546,00 zł</p> <p>2016 r. - 11 685,60 zł</p> <p>budżet samorządowy</p> <p>2011 r. - 4 000 zł</p> <p>2012 r. - 5 000 zł</p> <p>2013 r. - 4 000 zł</p> <p>2014 r. - 4 000 zł</p> <p>2015 r. - 8 000 zł</p> <p>2016 r. - 7 000 zł</p> <p>środki własne ngo</p> <p>2013 r. - 1 600,00 zł</p> <p>2014 r. - 1 133,28 zł</p> <p>2015 r. - 2 362,55 zł</p> <p>2016 r. - 1 100,00 zł</p>
3.2.5.	Dofinansowanie działalności Polskiego Stowarzyszenia na rzecz osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Suwałkach.	liczba osób korzystających z ośrodków wsparcia	-	8	11	14	12	12	Urząd Miasta Suwałki Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	<p>budżet samorządowy,</p> <p>2012 r. - 4 000 zł</p> <p>2013 r. - 4 500 zł</p> <p>2014 r. - 4 500 zł</p> <p>2015 r. - 11 780 zł</p> <p>2016 r. - 6 500 zł</p> <p>środki własne ngo</p> <p>2012 r. - 1 004,08 zł,</p> <p>2013 r. - 1 670,00 zł</p> <p>2014 r. - 1 175,00 zł</p> <p>2015 r. - 1 584,00 zł</p> <p>2016 r. - 1 002,57 zł</p>
3.2.6.	Adaptacja budynku na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie. Miasto Suwałki udostępniło lokal na ten cel z zasobów komunalnych przy ul. Wojska Polskiego 9 w Suwałkach W ramach otwartego konkursu ofert powierzono Stowarzyszeniu „Aktywni tak samo” w Suwałkach prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób upośledzonych umysłowo – typ B.	zakładana liczba osób korzystających z ośrodka wsparcia	-	15	-	-	-	-	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”, UM,	<p>2012 r.:</p> <p>środki własne ngo na adaptację 131 000 zł i 48 000 zł na wyposażenie</p>

	Dokonano wyposażenia pomieszczeń i adaptacji I piętra budynku.									
3.2.7.	<p>Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób Upośledzonych Umysłowo – typ B, w tym:</p> <p>W 2014 r. wykonano szyb windowy, zamontowano dźwig osobowy oraz zainstalowano wentylację i ciepło technologiczne. Na pierwszym piętrze budynku adaptowano trzy mieszkania treningowe wraz z łazienkami oraz pokój wyciszeni. Pomieszczenia zostały wyposażone w sprzęt AGD, RTV i meble. Zamontowano drzwi zewnętrzne z zadaszeniem, drzwi wewnętrzne do pokoju dziennego, zakupiono stoly z siedziskiem do jadalni, pralkę automatyczną, suszarkę oraz lampę do koloroterapii.</p> <p>W 2015 r. – nowotworzowa mini stolarnia/ pracownia techniczna została wyposażona w sprzęt: frezarka, szlifierka tarczowo-taśmowa, wyrzynarka stołowa, tokarka, szlifierka wielofunkcyjna, pilarka stołowa, szlifierka do wałków. Zakupiono fotel masujący do wieloprofilowego usprawniania narządów ruchu. Sala Doświadczenia Świata została wyposażona w zestaw światłowodów, kolumnę wodną, projektor Solar, tarcze do projektora, kulę lustrzaną, kino domowe. Pracownia artreterapii została dodatkowo wyposażona w warsztat witrażu.</p>	liczba wykorzystanych miejsc	-	-	20	25	28	30	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”, UM,	<p>budżet centralny</p> <p>2013 r. - 418 568 zł</p> <p>2014 r. - 670 564 zł</p> <p>2015 r. - 374 621 zł</p> <p>2016 r. - 438 728 zł</p> <p>PFRON</p> <p>2014 r. - 73 088,00 zł</p> <p>Środki własne ngo</p> <p>2014 r. - 37 354,43 zł</p> <p>2016 r. - 24 345,60 zł</p>
3.2.8.	<p>2015 r.</p> <p>Przeprowadzenie 8 siedmiodniowych treningów mieszkaniowych dla podopiecznych ŚDS w ramach mieszkań treningowych i częściowe doposażenie mieszkań treningowych.</p> <p>2016 r.</p> <p>Przeprowadzenie 7 ośmiodniowych treningów mieszkaniowych dla podopiecznych ŚDS w ramach mieszkań treningowych.</p>	liczba osób	-	-	-	-	22	25	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	<p>2015 r.:</p> <p>6 308,74 zł – środki własne Stowarzyszenia,</p> <p>1 078,39 zł - dotacja celowa,</p> <p>środki własne uczestników treningu</p> <p>2016 r.:</p> <p>10 555,50 zł - środki własne Stowarzyszenia,</p> <p>1 270,00 zł - środki własne uczestników ŚDS</p>
4. Tworzenie warunków do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych.										

4.1. Analiza i ocena sytuacji i potrzeb osób niepełnosprawnych.										
4.1.1.	Corocznie dokonywana jest analiza potrzeb osób niepełnosprawnych przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy na podstawie złożonych wniosków z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i działań integracyjnych. Zgodnie z zapotrzebowaniem środowiska lokalnego opracowywany jest plan wydatków PFRON	liczba osób ubiegających się i otrzymujących pomoc oraz rodzaju oczekiwanej pomocy	ok. 1.000	ok. 1.200	ok. 1 350	ok. 1250	ok 1 200	ok 1 200	MOPS, Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Suwałk, Rada Miejska	wydatki bieżące
4.1.2.	Pracownicy socjalni na bieżąco monitorują potrzeby osób niepełnosprawnych poprzez dokonywane rozpoznania w środowisku oraz precyzują ich potrzeby i oczekiwania. Osoby niepełnosprawne najczęściej oczekują pomocy finansowej, pomocy w usługach oraz pomocy instytucjonalnej po wykorzystaniu dostępnych form pomocy środowiskowej	liczba osób ubiegających się i otrzymujących pomoc oraz rodzaju oczekiwanej pomocy	2 904	2 761	1 426	1 946	1 362	1148	MOPS	wydatki bieżące
4.2. Wzmacnianie poprawy sytuacji materialnej osób niepełnosprawnych poprzez pomoc pieniężną i w naturze.										
4.2.1.	Pełnoletnim osobom posiadającym orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności przyznawano i wypłacano zasiłki pielęgnacyjne.	liczba świadczeń,	24 530	23 545	22 951	22 272	21 346	20 603	MOPS	budżet centralny 2011 r. - 3 745 799 zł 2012 r. - 3 602 386 zł 2013 r. - 3 511 503 zł 2014 r. - 3 407 616 zł 2015 r. - 3 265 938 zł 2016 r. - 3 152 259 zł
		liczba osób	2 308	2 234	2 183	2 112	2 036	1 934		
4.2.2.	Osobom uprawnionym do zasiłków rodzinnych z orzeczoną niepełnosprawnością przyznawano i wypłacano dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.	liczba świadczeń,	3 696	3 561	3 402	3 205	3 171	3 139	MOPS	budżet centralny 2011 r. - 278 500 zł 2012 r. - 270 860 zł 2013 r. - 258 280 zł 2014 r. - 245 620 zł 2015 r. - 254 120 zł 2016 r. - 305 093 zł
		liczba osób	361	349	331	324	313	308		
4.2.3.	Osobom pełnoletnim, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza - 351 zł lub samotnie gospodarującym - 477 zł posiadającym orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przyznawano i wypłacano zasiłki stałe.	liczba świadczeń,	4 926	4 789	5 149	5 396	5 144	5 014	MOPS	budżet centralny 2011 r. - 1 368 000 zł 2012 r. - 1 788 000 zł 2013 r. - 2 133 000 zł 2014 r. - 2 210 000 zł 2015 r. - 2 192 147 zł 2016 r. - 2 390 000 zł budżet samorządowy
		liczba osób	498	506	532	562	545	518		

	Od 01.10.2012 r. kryterium dochodowe na osobę w rodzinie - 456 zł, samotnie gospodarującym - 542 zł. Od 01.10.2015 r. kryterium dochodowe na osobę w rodzinie – 514 zł, samotnie gospodarującym - 634 zł.										2011 r. - 342 000 zł 2012r. - 1 665 zł 2014 r. - 12 000 zł
4.2.4.	Osoby uprawnione do zasiłków stałych obejmowano ubezpieczeniem zdrowotnym przez okres pobierania świadczeń.	liczba świadczeń	4 514	4 389	4 544	4 767	4 597	4 452	MOPS	budżet centralny 2011 r. - 117 941,60 zł 2012 r. - 151 975,00 zł 2013 r. - 177 153,00 zł 2014 r. - 184 500,00 zł 2015 r. - 185 024,00 zł 2016 r. - 202 439,00 zł budżet samorządowy 2011 r. - 29 485,40 zł 2012 r. - 117,00 zł	
		liczba osób	443	449	471	482	473	446			
4.2.5.	Przyznawano i wypłacano zasiłki okresowe osobom, którym niepełnosprawność powodowała wzrost kosztów utrzymania.	liczba świadczeń	180	145	110	132	252	269	MOPS	budżet centralny, budżet samorządowy 2011 r. - 32 394 zł 2012 r. - 32 387 zł 2013 r. - 29 568 zł 2014 r. - 35 758 zł 2015 r. - 62 234 zł 2016 r. - 77 941 zł	
		liczba osób	56	56	46	58	76	69			
4.2.6.	Osobom niepełnosprawnym, samotnym zapewniano opał z dowozem.	liczba świadczeń	71	23	34	46	33	34	MOPS	budżet samorządowy 2011 r. - 42 683 zł 2012 r. - 13 425 zł 2013 r. - 19 927 zł 2014 r. - 24 062 zł 2015 r. - 10 575 zł 2016 r. - 13 801 zł	
		liczba osób	61	23	31	42	28	37			
4.2.7.	Osobom niepełnosprawnym znajdującym się w trudnej sytuacji przyznawano pomoc w formie gorącego posiłku.	liczba świadczeń	62 428	69 125	116 690	103 808	96 409	64 978	MOPS	budżet centralny, budżet samorządowy 2011 r. - 383 858 zł 2012 r. - 488 026 zł 2013 r. - 721 669 zł 2014 r. - 623 625 zł 2015 r. - 437 879 zł 155 718 zł - budżet samorządowy, 2016 r.: - 432 412 zł budżet centralny,	
		liczba osób	171 dzień nie	189 dzień nie	319 dzień nie	284 dzień nie	264 dzień nie	178 dzień nie			

											-196 871 zł budżet samorządowy
4.2.8.	Osobom niepełnosprawnym, samotnym mającym trudności z przygotowaniem posiłku zapewniano dowóz gorącego posiłku do miejsca zamieszkania.	liczba świadczeń	21 621	13 207	18 298	5 574	5 758	6 208	MOPS	budżet centralny, budżet samorządowy 2011 r. - 21 189 zł 2012 r. - 30 111 zł 2013 r. - 43 000 zł 2014 r. - 13 377 zł 2015 r. - 14 392 zł 2016 r. - 15 520 zł budżet samorządowy	
		liczba osób	87	76	106	54	27	28			
4.2.9.	Przyznawanie i wypłata zasiłków celowych na zakup posiłku lub świadczeń rzeczowych.	liczba świadczeń	2 469	2 287	1 628	4 106	2 934	2 392	MOPS	budżet centralny, budżet samorządowy 2011 r. - 693 448 zł 2012 r. - 710 918 zł 2013 r. - 605 526 zł 2014 r. - 936 158 zł 2015 r. - 585 630 zł 2016 r. - 493 501 zł	
		liczba osób	596	981	657	939	524	446			
4.2.10	Osobom niepełnosprawnym, przyznawano i wypłacano zasiłki celowe na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej (leki, odzież, obuwie itp.).	liczba świadczeń	772	690	721	877	745	620	MOPS	budżet samorządowy 2011 r. - 231 157 zł 2012 r. - 186 430 zł 2013 r. - 197 506 zł 2014 r. - 226 027 zł 2015 r. - 180 398 zł 2016 r. - 144 027 zł	
		liczba osób	452	437	457	509	561	333			
4.3.	Opracowywanie i tworzenie bazy danych o oferowanych usługach										
4.3.1.	Bieżąca aktualizacja informacji o realizowanych zadaniach na rzecz osób niepełnosprawnych oraz druków wniosków o dofinansowania, na stronie internetowej www.mops.suwalki.pl .	liczba informacji na stronach www	1	1	1	1	1	1	MOPS	budżet samorządowy w ramach bieżącej działalności	
4.3.2.	Prowadzona jest na stronie internetowej www.um.suwalki.pl baza danych dotycząca organizacji pozarządowych i obszaru ich funkcjonowania.	liczba informacji na stronach www	1	1	1	1	1	1	UM	budżet samorządowy w ramach bieżącej działalności	
4.4.	Organizowanie i zapewnianie całodobowej opieki.										
4.4.1.	Osobom wymagającym całodobowej opieki i pielęgnacji zapewniano opiekę w domach pomocy społecznej oraz współfinansowano ich pobyt.	liczba osób w DPS	276	278	287	283	302	291	MOPS, DPS	budżet samorządowy, budżet centralny 2011 r. - 6 588 073,00 zł	

											2012 r. - 7 099 026,54 zł 2013 r. - 7 397 979,67 zł 2014 r. - 7 718 076,25 zł 2015 r. - 8 004 482,70 zł 2016 r. - 8 472 867,53 zł
4.4.2.	Zapewnianie opieki i pielęgnacji zależnym członkom rodzin przez osoby zobowiązane do alimentacji rezygnujące bądź nie podejmujące pracy, którym przyznawano i wypłacano świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna, a także pokrywano składki z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.	liczba osób	375	509	693	508	553	578	MOPS	budżet centralny 2011 r. - 2 212 704 zł 2012 r. - 3 104 403 zł 2013 r. - 2 124 448 zł 2014 r. - 3 548 804 zł 2015 r. - 4 224 571 zł 2016 r. - 5 870 128 zł	
4.5.	Organizowanie i zapewnianie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania										
4.5.1.	Osobom niepełnosprawnym z powodu wieku, choroby, wymagającym pomocy osób innych w zakresie opieki i pielęgnacji lub podstawowych czynności domowych organizowano usługi opiekuńcze w miejscu ich zamieszkania. Dla utrzymania właściwej kondycji fizycznej wzbogacono ofertę o usługi masażysty.	liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	225	249	248	230	205	212	MOPS	budżet samorządowy 2011 r. - 1 089 450,00 zł 2012 r. - 1 158 763,00 zł 2013 r. - 1 239 302,00 zł 2014 r. - 1 444 462,00 zł 2015 r. - 1 567 318,05 zł 2016 r. - 1 755 311,54 zł	
4.5.2.	Osobom z zaburzeniami psychicznymi zapewniano usługi świadczone przez kadre specjalistyczną.	liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	49	41	38	41	43	39	MOPS	budżet centralny 2011 r. - 405 000,00 zł 2012 r. - 408 410,00 zł 2013 r. - 404 998,00 zł 2014 r. - 404 998,00 zł 2015 r. - 313 094,71 zł 2016 r. - 308 738,74 zł	
4.5.3.	Zapewnienie osobom starszym usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.	liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	6	7	-	-	-	-	Polski Czerwony Krzyż, UM	budżet samorządowy 2012 r. - 9 932,46 zł 2013 r. - 14 000,00 zł środki własne ngo 2012 r. - 1 162,87 zł 2013 r. - 1 664,06 zł	
4.5.4.	Osobom z zaburzeniami psychicznymi zapewniono usługi świadczone przez kadre specjalistyczną w ramach Zespołu Opieki Środowiskowej.	liczba osób korzystających z usług	237	253	267	276	194	195	Zespół Opieki Środowiskowej w SPSP ZOZ w Suwałkach	w ramach kontraktu z NFZ: 2011 r. - 392 385,92 zł 2012 r. - 409 814,00 zł 2013 r. - 411 092,80 zł 2014 r. - 432 970,40 zł	

											2015 r. - 400 347,20 zł 2016 r. - 415 288,00 zł
5. Wzmacnianie efektywności udzielanej pomocy											
5.1.	Podnoszenie kompetencji służb społecznych i pracowników organizacji sektora pozarządowego										
5.1.1.	Pracownicy korzystali z różnego rodzaju szkoleń związanych z niepełnosprawnością, pracą socjalną, przemocą w rodzinie, superwizją, równością szans itp.	liczba osobo-szkoleń	98	53	57	174	140	138	MOPS		budżet samorządowy, EFS, MKRPA, budżet centralny
5.1.2.	Szkolenia, kursy i warsztaty członków Zespołu Wspierająco – Aktywizującego Środowiskowego Domu Samopomocy Dom Dziennego Pobytu Stowarzyszenia „Aktywni tak samo” w zakresie: 2015 r. komunikacji, przemocy, udzielania pomocy przedmedycznej, pracy z rodziną, seksualności osób niepełnosprawnych, uzależnień itp. 2016 r. podstaw pracy i metod behawioralnych w odniesieniu do osób ze spektrum autyzmu, komunikacji alternatywnej, kurs trenera pracy, kurs artreterapii, dwustopniowy kurs integracji sensorycznej itp.	liczba osobo-szkoleń	-	-	-	-	70	10	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”		2015 r. dotacja celowa Wojewody Podlaskiego, bezkosztowo 2016 r. 6 086,40 zł - dotacja celowa
5.2.	Pozyskiwanie środków na działania związane z wyrównywaniem szans osób niepełnosprawnych, w tym również w partnerstwie										
5.2.1.	W ramach otwartego konkursu ofert ogłoszonego przez ROPS w Białymstoku i Urząd Marszałkowski w Białymstoku, lokalne stowarzyszenie uzyskało środki finansowe, w partnerstwie z samorządem Miasta Suwałki, na wsparcie działań na rzecz kobiet z chorobami nowotworowymi.	liczba projektów realizowanych	1	1	2	2	-	5	Klub Kobiet po Mastektomii „Amazonka” od 2016 r. zmiana nazwy na Suwalskie Stowarzyszenie Amazonka		ROPS w Białymstoku 2011 r. - 4 600 zł 2012 r. - 2 480 zł 2013 r. - 2 400 zł 2014 r. - 1 600 zł Urząd Marszałkowski w Białymstoku 2011 r. - 300 zł 2013 r. - 4 400 zł 2014 r. - 3 000 zł 2016 r. - 7 000 zł budżet samorządowy 2011 r. - 8 000 zł 2012 r. - 7 750 zł

											2016 r. - 17 300 zł
5.2.2.	Pozyskano środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach POKL 2007-2013 na realizację Projektu „Od bierności do aktywności”, który zakładał 20% udział osób niepełnosprawnych.	liczba projektów	1	1	1	-	-	-	MOPS	EFS 2011r. - 713 120,00 zł 2012r. - 718 971,42 zł 2013 r. - 322 145,11 zł	
5.3.	Wspieranie działań lokalnych organizacji na rzecz osób niepełnosprawnych										
5.3.1.	W wyniku ogłoszenia otwartego konkursu ofert zostały zawarte umowy na wsparcia działań organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: minimalizacji skutków zaburzeń rozwojowych dzieci i młodzieży, organizacji kolonii zdrowotnych dzieciom i młodzieży, profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowego stylu życia. Od 2016 r. włączono kolejne zadanie: Szkolenie wolontariuszy do pracy z osobami niepełnosprawnymi.	liczba organizacji	15	9	10	8	5	14	organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych	budżet samorządowy 2011 r. - 59 833,33 zł 2012 r. - 50 662,46 zł 2013 r. - 55 730,96 zł 2014 r. - 42 680,00 zł 2015 r. - 42 262,00 zł 2016 r. - 61 168,70 zł środki własne ngo oraz środki zewnętrzne 2011 r. - 86 855,75 zł 2012 r. - 30 034,85 zł 2013 r. - 35 001,36 zł 2014 r. - 18 783,99 zł 2015 r. - 16 330,55 zł 2016 r. - 72 718,20 zł	
		liczba realizowanych projektów	17	9	10	8	6	17			
5.3.2.	Dofinansowano stowarzyszeniom działającym na rzecz osób niepełnosprawnych organizację imprez o charakterze sportowo – rekreacyjno – turystyczno – kulturalnym. <ul style="list-style-type: none"> • 2011 r. – 8 stow. – 12 imprez, • 2012 r. – 11 stow. – 23 imprezy, • 2013 r. – 9 stow. – 12 imprez, • 2014 r. – 10 stow. – 13 imprez, • 2015 r. – 9 stow. – 14 imprez, • 2016 r. – 9 stow. – 13 imprez. 	liczba uczestników	1 353	1 637	1 259	1 511	844	1 211	MOPS, ngo,	PFRON 2011 r. - 54 989,00 zł 2012 r. - 109 285,00 zł 2013 r. - 30 000,00 zł 2014 r. - 49 999,40 zł 2015 r. - 35 902,00 zł 2016 r. - 59 999,00 zł	
5.4.	Propagowanie idei wolontariatu oraz inicjowanie i wspieranie projektów wolontariackich i społecznej inicjatywy										

5.4.1.	Pomoc w codziennej opiece nad mieszkańcami DPS „Kalina” w Suwałkach.	liczba wolontariuszy	27	43	44	40	33	32	DPS „Kalina” w Suwałkach	bezkosztowo
5.4.2.	Wolontariat wspierający.	liczba wolontariuszy	-	-	-	32	-	-	Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat”	bezkosztowo
5.4.3.	Pomoc w opiece nad mieszkańcami DPS „Kalina” w Suwałkach przez uczestników ŚDS.	liczba wolontariuszy	-	-	-	4	5	6	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	bezkosztowo
5.4.4.	Prowadzenie zajęć podtrzymujących umiejętności szkolne podopiecznych ŚDS oraz wspomagających organizację imprez integracyjnych.	liczba osób prowadzących zajęcia, liczba odbiorców	-	-	-	-	2 30	5 30	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	bezkosztowo
5.4.5.	Włączenie studentów PWSZ do wsparcia działań podejmowanych na rzecz podopiecznych i ich rodzin (zawarto porozumienie z uczelnią).	liczba wolontariuszy	-	-	-	-	-	30	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	bezkosztowo
5.4.6.	Prowadzenie zajęć rekreacyjno - sportowych przez emerytowanego nauczyciela w-f.	liczba osób prowadzących zajęcia, liczba odbiorców	-	-	-	-	-	1 20	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	bezkosztowo
5.5.	Inicjowanie powstawania grup samopomocowych, rozwiązywaniu problemów społecznych									
5.5.1.	Codziennie spotkania społeczności uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy mające na celu rozwiązywanie problemów dnia codziennego oraz inicjowanie do wzajemnej współpracy i pomocy.	liczba inicjatyw społecznych	codziennie	codziennie	codziennie	codziennie	codziennie	codziennie	MOPS	wydatki bieżące

Cel szczegółowy 2. Stwarzanie warunków do zatrudnienia i przeciwdziałanie skutkom bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.

L.p.	Kierunek/Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników						Realizatorzy	Kwota i źródła finansowania
			2011r.	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.		
1. Promocja i aktywizacja lokalnego rynku pracy.										
1.1.	Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych.									
1.1.1.	<p>Udzielono osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w zakresie:</p> <p>2011 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • handlu złomem i metalami kolorowymi, • projektowaniu i wykonywaniu płaskorzeźb, fresków i dekoracji artystyczno-architektonicznych, <p>2012 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usług dotyczących odnowy biologicznej ciała, • usług ogólnobudowlanych, • sprzedaży odzieży używanej drogą internetową, • handlu kwiatami i upominkami, • usług dotyczących utrzymania porządku na cmentarzu. • mobilnych usług odnowy biologicznej, • usług ogólnobudowlanych, • usług kamieniarskich, • usług gastronomicznych <p>2013 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usługi remontowo-budowlane <p>2014 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usługi ogólnobudowlane, • metaloplastyka <p>2015 r.:</p>	<p>liczba podmiotów gospodarczych utworzonych przez osoby niepełnosprawne, liczba dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej</p>	2	9	1	2	2	3	PUP, MOPS	<p>PFRON</p> <p>2011 r. - 26 000 zł</p> <p>2012 r. - 100 000 zł</p> <p>2013 r. - 22 000 zł</p> <p>2014 r. - 22 000 zł</p> <p>FP, EFS</p> <p>2012 r. - 80.000 zł</p> <p>2014 r. - 21 697 zł</p> <p>2016 r.: - 66 400 zł</p> <p>FP</p> <p>2015 r. - 44 000 zł</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • usługi brukarskie, • usługi mycia, konserwacji pokryć dachowych 2016 r.: <ul style="list-style-type: none"> • serwis i naprawa sprzętu RTV i AGD, • projektowanie wnętrz, • usługi mobilnego trenera personalnego 									
1.1.2.	Przeprowadzono grupowe spotkania informacyjne „Mój własny biznes”.	liczba osób, które uczestniczyły w spotkaniu	-	-	-	1	-	-	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
1.1.3.	Przeprowadzono grupową poradę zawodową „Zakładam własną firmę”.	liczba osób, które uczestniczyły w spotkaniu	-	-	-	-	4	8	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
1.2.	Promowanie zatrudnienia subsydiowanego pracodawcom – tworzenie i przystosowywanie stanowisk pracy osobom niepełnosprawnym na otwartym rynku pracy.									
1.2.1.	Zrefundowano pracodawcom wyposażenie n/w stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych: 2011 r.: <ul style="list-style-type: none"> • rejestratorka medyczna, • pracownik obsługi biura, • zaopatrzeniowiec, 2012 r.: <ul style="list-style-type: none"> • dozorca, • obsługa pilarki, • obsługa urządzeń biurowych, • robotnik gospodarczy, • robotnik ogólnobudowlany, • operator pilarki, • specjalista ds. marketingu i handlu, • specjalista monitoringu i systemu zabezpieczeń, 2013 r.: <ul style="list-style-type: none"> • sprzedawca, • kucharz, • pracownik budowlany 2014 r.: <ul style="list-style-type: none"> • wulkanizator, 	liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych,	3	8	3	2	2	4	PUP, MOPS	PFRON: 2011 r. - 60 000 zł 2012 r. - 132 500 zł 2013 r. - 30 000 zł 2014 r. - 30 000 zł 2015 r. - 84 695 zł 2016 r. - 29.939,58 zł FP, EFS: 2012 r. - 20 000 zł 2013 r. - 40 000 zł 2014 r. - 21 900 zł 2016 r. - 68.349,16 zł
		liczba stworzonych i dofinansowanych stanowisk pracy	3	8	3	2	2	4		

	<ul style="list-style-type: none"> • dozorca, 2015 r.: <ul style="list-style-type: none"> • pracownik obsługi monitoringu, • pracownik administracyjny w sekretariacie, 2016 r.: <ul style="list-style-type: none"> • rejestratorka medyczna, • konsultant ds. zaopatrzenia ortopedycznego, • robotnik gospodarczy, • pomocnik produkcji drzewnej. 									
1.2.2	Zrefundowano staże zawodowe na stanowiskach: 2012 r.: <ul style="list-style-type: none"> • sekretarki, • sprzedawcy, • dozorczy handlowego, • kelnera – barmana, • pomocnika bibliotekarza, • geodety, • urzędnika ds. podatków, • pomocnika nauczyciela, • kucharza, • konserwator, • pomocy kuchennej, • robotnika placowego, • robotnika gospodarczego, • pracownika informacji turystycznej, • pomocnika produkcji, • pracownika biurowego, • fryzjera, • referenta ds. księgowości, 2013 r.: <ul style="list-style-type: none"> • opiekunka dziecięca, • sprzątaczką biurową, • technik prac biurowych (2 osoby), 	liczba osób niepełnosprawnych	-	25	20	44	12	16	PUP, MOPS	PFRON: 2012 r. - 7 359,17 zł 2013 r. - 7 651,97 zł 2014 r. - 7 741,87 zł FP, EFS: 2012 r. - 164 770,06 zł 2013 r. - 139 082,09 zł 2014 r. - 317 105,34 zł 2015 r. - 87 312,23 zł 2016 r. - 108 070,98 zł

	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc nauczyciela przedszkola, • sekretarka medyczna, • robotnik gospodarczy, • magazynier fakturzysty, • sprzedawca – handlowiec, • referent ds. transportu i logistyki, • referent, • pozostali pracownicy obsługi biurowej, • pokojowa, • masażysta, • fakturzysta – handlowiec, • montażysta audio-video, • pracownik biurowy, • sprzętaczką, • sekretarka, • robotnik gospodarczy przy konserwacji zieleni, <p>2014 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • serwisant sprzętu komputerowego (2 osoby), • robotnik gospodarczy (3 osoby), • pozostali urzędnicy ds. podatków (4 osoby), • asystent ds. księgowości, • pozostali pracownicy obsługi biurowej, • operator systemów komputerowych, • programista aplikacji, • serwisant sprzętu komputerowego, • sprzętaczką biurową (2 osoby), • sekretarka medyczna, • sekretarka (2 osoby), • pomoc administracyjna, 									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • pokojowy, • pomoc techniczna geodety, • archiwista, • sprzedawca (3 osoby), • goniec (3 osoby), • pracownik biurowy (2 osoby), • pracownik produkcji drzewnej, • opiekunka kobiet, • zaopatrzeniowiec, • magazynier (3 osoby), • pomocnik szklarza pojazdów, • pomoc pielęgniarska, • barman, • referent ds. zaopatrzenia, • krojczy, • salowa, • konserwator systemów komputerowych i sieci, <p>2015 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • specjalista ds. sprzedaży, • pracownik obsługi biurowej, • pomoc kuchenna, • opiekunka dziecięca, • redaktor serwisu internetowego, • sprzedawca, • pracownik gospodarczy (2 osoby), • technik informatyk, • pracownik wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej, • recepcjonista hotelowy, • archiwista, <p>2016 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprzedawca (2 osoby), • goniec, • recepcjonista hotelowy, • pomoc administracyjna, 														
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • fakturzystka, • pomoc kuchenna, • doradca klienta, • robotnik gospodarczy, • pomoc elektryka, • asystent serwisu, • dozorca, • pracz, • rejestratorka medyczna, • pracownik biurowy, • terapeuta. 									
1.2.3.	<p>Organizacja prac interwencyjnych:</p> <p>2013 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracownik biurowy, • kucharz (2 osoby), • pomoc piekarza, • specjalista ds. transportu <p>2014 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • robotnik gospodarczy, • kierowca, • pomoc administracyjna, • pomoc kuchenna, • młodszy opiekun (2 osoby), <p>2015 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprzedawca, • pracownik gospodarczy, • opiekun (3 osoby), • monter instalacji urządzeń sanitarnych, • robotnik budowlany, • woźna, • pomoc stolarza, • kierownik małego przedsiębiorstwa, • konserwator, • pomoc kuchenna, <p>2016 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowca-handlowiec, • murarz, 	liczba osób niepełnosprawnych	-	8	5	6	12	11	PUP	<p>FP</p> <p>2012 r. - 46.326,34 zł</p> <p>2013 r. - 28 965,43 zł</p> <p>2014 r. - 48 547,40 zł</p> <p>2015 r. - 79 684,38 zł</p> <p>2016 r. - 60 721,48 zł</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • młodszy opiekun, • pracownik biurowy, • pomoc administracyjna (2 osoby), • konserwator obiektu, • operator maszynowy, • pomoc szwaczki, • konserwator, • grafik komputerowy. 									
1.2.4.	Przeprowadzono spotkanie informacyjne dla pracodawców promujące zatrudnianie osób niepełnosprawnych: „Zatrudnianie osób niepełnosprawnych” – na temat zasad zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz wynikających z nich korzyści.	liczba osób, którym udzielono informacji	-	-	-	18	-	-	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
1.3.	Realizacja poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej z zakresu aktywnego poszukiwania pracy									
1.3.1.	Poradnictwo indywidualne i grupowe.	liczba porad	183	286	205	201	51	94	PUP,	wydatki bieżące
1.3.2.	Kurs aktywnego poszukiwania pracy.	ilość osób	3	-	-	-	-	-	PUP	wydatki bieżące
1.3.3.	Zajęcia aktywizacyjne.	ilość osób	12	4	10	-	-	-	PUP	wydatki bieżące
1.3.4.	Poradnictwo indywidualne i grupowe.	ilość osób				43	88	35	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
1.3.5.	Przeprowadzono grupową poradę zawodową „Moje kompetencje na rynku pracy” dla uczestników projektu „Przelamać bariery”.	ilość osób uczestniczących w poradzie grupowej				10	-	-	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
2. Dostosowanie kształcenia i edukacji osób niepełnosprawnych do potrzeb rynku pracy.										
2.1.	Diagnozowanie potrzeb pod kątem zdobywania kwalifikacji zawodowych i wykształcenia osób niepełnosprawnych									
2.1.1.	Pracownicy socjalni prowadzili diagnozę potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie szkoleń zawodowych na etapie rekrutacji do uczestnictwa w projekcie „Od bierności do aktywności”.	liczba raportów	1	1	1	-	-	-	MOPS	wydatki bieżące

2.2. Badanie predyspozycji zawodowych osób niepełnosprawnych										
2.2.1.	W ramach programu „Od bierności do aktywności” obejmowano osoby niepełnosprawne doradztwem zawodowym mającym na celu określenie predyspozycji zawodowych oraz objęcia stosownymi formami Aktywnej Integracji.	liczba osób objętych doradztwem/liczba indywidualnych planów działania	28/28	24/24	12/12	-	-	-	MOPS	EFS
2.2.2.	Wydawanie opinii w sprawie pierwszeństwa w przyjęciu ucznia z problemami zdrowotnymi.	liczba opinii	2	5	4	9	9	3	PP-P	budżet samorządowy
2.2.3.	Badanie predyspozycji zawodowych osób niepełnosprawnych, uczestników projektu „Przełamać bariery” realizowanego w 2014 r.	liczba wykonanych testów	-	-	-	10	-	-	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
2.2.4.	Badanie predyspozycji zawodowych osób niepełnosprawnych.	liczba wykonanych testów	-	-	-	-	6	-	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
2.3. Dostosowywanie i organizowanie szkoleń osób niepełnosprawnych do wymagań lokalnego rynku pracy.										
2.3.1.	Sfinansowano szkolenie osób niepełnosprawnych w następujących kierunkach: 2011 r.: <ul style="list-style-type: none"> eksploatacja urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych (1 osoba), obsługa kas fiskalnych (2 osoby), podstawy obsługi komputera (7 osób). Po ukończeniu szkolenia 1 osoba podjęła pracę. 2012 r.: <ul style="list-style-type: none"> szkolenie okresowe kierowców wykonujących transport drogowy (1 osoba) ABC Przedsiębiorczości (1 osoba), opiekunka domowa osób starszych (2 osoby), 	liczba osób objętych szkoleniami, kursami zawodowymi	10	4	5	6	-	-	PUP, MOPS	PFRON 2011 r. - 3 996,00 zł FP, EFS 2012 r. - 5 912,89 zł 2013 r. - 12 848,30 zł 2014 r. - 14 595,54 zł

	<p>2013 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> operator spycharki kl. III, opiekunka osób starszych z językiem niemieckim, klasyfikacja wstępna przyspieszona dla kierowców wykonujących przewóz drogowy w zakresie kat. C, C +E, obsługa komputera z modulem Internetu, aktywne poszukiwanie pracy <p>2014 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> język niemiecki (3 osoby), ABC przedsiębiorczości (1 osoba), akredytowany kurs masażu orientalnych (1 osoba), podstawy kosztorysowania w ramach programu NORMA PRO (1 osoba) 									
2.3.2.	<p>W ramach III edycji programu „Od bierności do aktywności” umożliwiono szkolenie:</p> <p>2011 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> obsługa wózka widłowego, kucharz, <p>2013 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> asystent osoby niepełnosprawnej 	liczba osób objętych szkoleniami, kursami zawodowymi	3	-	1	-	-	-	MOPS	EFS 2011 r. - 2 623 zł 2013 r. - 1 215 zł
3.Ograniczanie skali zjawiska wykluczenia społecznego bezrobotnych osób niepełnosprawnych										
3.1.	Aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych poprzez inicjowanie i realizowanie programów									
3.1.1.	Aktywizacja zawodowa i społeczna, jako elementy aktywnej integracji osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji społecznej, wykluczonych z rynku pracy i zagrożonych marginalizacją, realizowana w ramach Projektu	liczba osób objętych programami/ kontraktami i działaniami	28/28	24/24	12/12	-	-	-	MOPS	EFS 2011 r. - 713 120,00 zł 2012 r. - 718 971,42 zł 2013 r. - 322 145,11 zł budżet samorządowy

	<p>Systemowego „Od bierności do aktywności” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • indywidualne wsparcie psychologa i doradcy zawodowego, • warsztaty kształtowania kompetencji życiowych i um. społecznych, • poradnictwo specjalistyczne, • warsztaty kształtowania kompetencji społecznych, • warsztaty z zakresu edukacji personalnej i zawodowej, • szkolenia zawodowe, • szkolenie z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, • warsztaty z zakresu rozwoju społeczeństwa informatycznego, • turnus rehabilitacyjny, • prace społecznie użyteczne 									<p>2011 r. - 100 121,00 zł 2012r. - 84 348,86 zł 2013 r. - 35 556,35 zł</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

3.1.2.	<p>W ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” dofinansowano osobom niepełnosprawnym:</p> <p>2012 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • specjalistyczne oprogramowanie komputerowe i oprzyrządowanie (4 osoby), • urządzenia brajlowskie (2 osoby), • wózki inwalidzkie o napędzie elektrycznym (8 osób), • akumulatory do posiadanych wózków elektrycznych (2 osoby), <p>2013 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawo jazdy kat. B (1 osoba), • sprzęt elektroniczny, jego elementy oraz oprogramowanie (6 osób), • wózki inwalidzkie o napędzie elektrycznym (3 osoby), • akumulatory do posiadanego wózka inwalidzkiego (1 osoba), • protezy kończyny, w których zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (2 osoby), • uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym (23 osoby) <p>2014 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oprzyrządowanie do posiadanego samochodu (1 osoba), • sprzęt elektroniczny, jego elementy oraz oprogramowanie (6 osób), • szkolenie w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (2 osoby), 	liczba zawartych umów	-	16	36	36	18	45	MOPS	<p>PFRON,</p> <p>2012 r.- 98 114 zł</p> <p>2013 r. - 141 299 zł</p> <p>2014 r. - 155 753 zł</p> <p>2015 r. - 50 350 zł</p> <p>2016 r. - 151 313 zł</p> <p>udział własny świadczeniobiorców</p> <p>2012 r. - 10 926 zł</p> <p>2013 r. - 28 988 zł</p> <p>2014 r. - 18 156 zł</p> <p>2015 r. - 4 703 zł</p> <p>2016 r. - 20.731,15 zł</p>
--------	---	-----------------------	---	----	----	----	----	----	------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • wózki inwalidzkie o napędzie elektrycznym (2 osoby), • utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (3 osoby), • protezy kończyny, w których zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (2 osoby), • uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym - 20 umów (12 osób), <p>2015 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawo jazdy kat. B (1 osoba), • utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka o napędzie elektrycznym (2 osoby), • proteza kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (1 osoba), • uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym - 14 umów (9 osób) <p>2016 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu (2 osoby), • sprzęt elektroniczny lub jego elementy oraz oprogramowanie (12 osób), • szkolenie w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (3 osoby), • utrzymanie sprawności technicznej posiadanego 														
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (4 osoby),</p> <ul style="list-style-type: none"> • proteza kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (2 osoby), • utrzymanie aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (1 osoba), • uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym - 21 umów (14 osób) 									
3.2.	Rozwijanie współpracy między służbami zatrudnienia, a instytucjami pomocy społecznej i ngo w zakresie wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.									
3.2.1.	Porozumienie zawarte z PUP w Suwałkach w ramach Projektu Systemowego „Od bierności do aktywności” realizowanego w w ramach Projektu Systemowego „Od bierności do aktywności” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.	liczba zawartych porozumień, liczba podjętych działań	1 - porozumienie, 94 - wystąpienie do PUP o aktywizację	1 - porozumienie, 86 - wystąpienie do PUP o aktywizację	1 - porozumienie, 46 - wystąpienie do PUP	-	-	-	MOPS, PUP, ngo	wydatki bieżące
3.2.2.	Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej oraz realizacji Projektu Systemowego „Od bierności do aktywności” prowadzili bieżącą współpracę z PUP, instytucjami oraz ngo w toku realizacji kontraktów socjalnych przez osoby niepełnosprawne.	liczba podjętych działań	46	24	12	-	-	-	MOPS	wydatki bieżące, EFS
3.2.3.	Udzielono indywidualnych konsultacji zawodowych oraz przeprowadzono grupową poradę zawodową dla mieszkańców Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR-MARKOT w Garbasie.	liczba osób korzystających ze wsparcia	-	-	-	9	3	-	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące

3.2.4.	Partnerstwo z Powiatem Suwalskim w projektach: „Edukacja + praca = sukces” i „Stworzenie i wsparcie funkcjonowania ZAZ w Lipniaku” – programy realizowane w ramach POKL 2007-2013. Rolą Ośrodka był współudział w rekrutacji uczestników, w procesie naboru asystentów osobistych i opiekunów indywidualnych osób niepełnosprawnych oraz promocja projektu. Efektem prowadzonych działań było zrekutowanie i udział w projekcie 51 osób niepełnosprawnych mieszkańców Suwałk, z których 35 podjęło pracę w Zakładzie Aktywności Zawodowej, w tym 4 umowy stażowe. Ponadto 1 osoba rozpoczęła działalność gospodarczą tworząc spółdzielnię socjalną i 5 osób podjęło pracę na otwartym rynku pracy. Tak więc dostrzegamy rezultaty zarówno społeczne jak i ekonomiczne. Spośród 51 uczestników zakwalifikowanych do projektów 35 korzystało ze świadczeń pomocy społecznej. Obecnie 28 usamodzielniało się, w zainteresowaniu Ośrodka pozostało 7 osób.	liczba osób korzystających ze wsparcia	-	-	-	51	-	-	Miasto Suwałki, Starostwo Powiatowe	PFRON, EFS
3.2.5.	Zawarto porozumienie z Zakładem Aktywności Zawodowej „SOWA” w Lipniaku dotyczące realizacji działań z zakresu poradnictwa zawodowego na rzecz pracowników ZAZ.	liczba osób korzystających ze wsparcia	-	-	-	-	16	-	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
3.2.6.	Przeprowadzono grupową informację zawodową dla członkiń Suwalskiego Stowarzyszenia Amazonka	liczba osób korzystających ze wsparcia	-	-	-	-	-	16	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące

Cel szczegółowy 3. Wspieranie działań służących rehabilitacji, promocji zdrowia i kształtujących zdrowy styl życia.

L.p.	Kierunek/Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników						Realizatorzy	Kwota i źródła finansowania
			2011r.	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.		

1. Promocja i profilaktyka zdrowotna										
1.1.	Diagnozowanie i monitorowanie rozmiarów schorzeń									
1.1.1.	Badania profilaktyczne uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i szkół ponadgimnazjalnych.	liczba uczniów podlegających badaniom	4792 w tym 345 niepełnosprawnych	5 119 w tym 125 niepełnosprawnych	4 662 w tym 150 niepełnosprawnych	4 069 w tym 153 niepełnosprawnych	4 004 w tym 175 niepełnosprawnych	wyniki będą we IX 2017 r.	NZOZ Ośrodek Medycyny Szkolnej i Promocji Zdrowia „Sanitas”	w ramach kontraktu z NFZ
1.1.2.	Czynne poradnictwo w stosunku do uczniów niepełnosprawnych. Współpraca z rodzicami i placówkami służby zdrowia.	liczba udzielonych porad	690	210	135	140	163	wyniki będą we IX 2017 r.	NZOZ Ośrodek Medycyny Szkolnej i Promocji Zdrowia „Sanitas”	w ramach kontraktu z NFZ
1.2.	Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez intensyfikację działań edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób									
1.2.1.	Konferencja na temat powikłań w chorobie nowotworowej.	liczba konferencji	1	1	-	-	-	-	Klub Kobiet po Mastektomii „Amazonka”	budżet samorządowy, 2011 r. - 100 zł środki własne ngo 2011 r. - 49 zł 2012 r - 250 zł
1.2.2.	Przeprowadzony został przez lekarza wykład oraz konsultacje indywidualne z zakresu prawidłowego żywienia dla osób z nadwagą i otyłych.	liczba wykładów	1	-	-	-	-	-	Miejskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	środki własne ngo 2011 r. - 300 zł
1.2.3.	Edukacja w zakresie trwałego kształtowania postaw prozdrowotnych w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.	liczba osób biorących udział w działaniach	7 387	8 997	9 931	11 489	10 581	9 102	jednostki oświatowe: P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8, P10,SP4,SP6,SP7,SP9, SP11,G6,ILO,ZS1,ZS2, ZS3,ZS4,ZS6,ZS7,ZS8, ZS9,ZS10,ZST,SOSW1, SOSW2, PP-P, SODN, NTSP „Bajka”, NTG „Prolog ”	budżet samorządowy
1.2.4.	Cykle zajęć przeciw uzależnieniom oraz propagujących zdrowy tryb życia.	liczba osób biorących udział w działaniach	7 808	7 690	7 067	9 344	9 256	10034	jednostki oświatowe: P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8 P10,SP4,SP6,SP7,SP9, SP11,G6,ILO,ZS1,ZS2, ZS3,ZS4,ZST,ZS6,ZS7, ZS8,ZS9,ZS10,SOSW1,	budżet samorządowy, środki zewnętrzne

									SOSW2, PP-P, SODN, NTSP „Bajka”, NTG „Prolog ”	
1.2.5.	Turnieje i konkursy promujące zdrowie i propagujące aktywność fizyczną.	liczba osób biorących udział w działaniach	7 716	9 662	8 227	8 011	8 632	8 166	jednostki oświatowe: P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8, P10,SP4,SP6,SP7,SP9, SP11,G6,ZS1,ZS2,ZS3, ZS4,ZST,ZS6,ZS7,ZS8, ZS9,ZS10,ILO,SOSW1, NTSP „Bajka”, NTG „Prolog ”	budżet samorządowy, środki zewnętrzne
1.2.6.	Organizacja i realizacja programów profilaktycznych.	liczba osób biorących udział w działaniach	7 830	8 899	9 715	10 417	10 261	9 084	jednostki oświatowe: P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8 P10,SP4,SP6,SP7,SP9, SP11,G6, ZS1,ZS2,ZS3, ZS4,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9, ZS10, ZST, ILO, SOSW1,SOSW2, NTSP „Bajka”, NTG „Prolog”, MKRPA	budżet samorządowy, środki zewnętrzne
1.2.7.	Cykliczne spotkania edukacyjne w ramach „Szkoły Cukrzycy”.	Liczba osób biorących udział w działaniach	-	147	ok. 45	-	-	-	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Prywatna Praktyka Lekarska Poradnia Diabetologiczna	sponsorzy
1.2.8.	Od 2012 r. cykl warsztatów i konsultacji z udziałem specjalistów w zakresie prozdrowotnym.	liczba osób biorących udział w działaniach	-	15	33	32	-	-	Fundacja „Życ. Nie umierać”, UM	budżet samorządowy 2012 r. - 5 500,00 zł 2013 r. - 6 903,50 zł 2014 r. - 5 099,80 zł Środki własne ngo 2012 r. - 800,00 zł 2013 r. - 2 530,00 zł 2014 r. - 937,62 zł
1.2.9.	Wykłady o tematyce prozdrowotnej z pomiarem ciśnienia tętniczego i poziomu cukru. Zajęcia na basenie i w siłowni.	liczba osób biorących udział w działaniach	-	34	34	32	32	30	Polski Związek Głuchych, UM	budżet samorządowy 2012 r. - 2 750,00 zł 2013 r. - 5 097,46 zł 2014 r. - 5 099,80 zł 2015 r. - 5 100,00 zł 2016 r. - 4 300,00 zł środki własne ngo 2012 r. - 476,62 zł 2013 r. - 907,27 zł 2014 r. - 937,62 zł

										2015 r. - 900,33 zł 2016 r. - 1 002,08 zł
1.2.10	Warsztaty Zauważ Niewidomego.	liczba osób biorących udział w działaniach	-	600	587	ok. 350	ok. 350	447	Polski Związek Niewidomych Okręg Podlaski, UM	budżet samorządowy 2012 r. - 3 000 zł 2013 r. - 5 500 zł 2014 r. - 3 100 zł 2015 r. - 2 600 zł 2016 r. - 2 700 zł środki własne ngo 2014 r - 2 200 zł 2015 r. - 750 zł 2016 r. - 300 zł
1.2.11	Warsztaty integracyjne dla dzieci i młodzieży z wadą słuchu słyszących rówieśników.	liczba osób biorących udział w działaniach	-	-	15	-	-	-	Polski Związek Głuchych Oddział Podlaski, UM	budżet samorządowy 2013 r. - 2 500 zł
1.2.12	Cykl zajęć z profilaktyki zdrowotnej kierowanej do osób niewidomych. Zajęcia prowadzone przez okulistę, dietetyka, psychologa i diabetologa.	liczba osób biorących udział w działaniach	-	-	-	-	-	25	Polski Związek Niewidomych Okręg Podlaski, UM	budżet samorządowy 2016 r. - 4 500 zł środki własne ngo 2016 r. - 596 zł
1.2.13	Przeprowadzenie przez lekarza onkologa wykładu oraz konsultacji indywidualnych w zakresie nowoczesnego leczenia chorób nowotworowych, w tym hormonoterapii.	liczba wykładów	-	-	-	-	-	2	Suwalskie Stowarzyszenie Amazonka	Urząd Marszałkowski 2016 r. - 250 zł budżet samorządowy 2016 r. - 250 zł
1.2.14	Zakup i udostępnienie materiałów edukacyjnych w zakresie edukacji zdrowotnej (książki dotyczące raka piersi, chorób cywilizacyjnych, zdrowego stylu życia).	liczba uczestników	-	-	-	-	-	30	Suwalskie Stowarzyszenie Amazonka	Urząd Marszałkowski 2016 r. - 800 zł budżet samorządowy 2016 r. - 800 zł środki własne 2016 r. - 9,85 zł
1.2.15	Zorganizowanie 4 spotkań z dietetykiem.	liczba uczestników	-	-	-	-	-	92	Suwalskie Stowarzyszenie Amazonka	bezkosztowo
1.2.16	Zorganizowanie 6 spotkań z psychologiem.	liczba uczestników	-	-	-	-	-	111	Suwalskie Stowarzyszenie Amazonka	Urząd Marszałkowski 2016 r. - 400 zł budżet samorządowy 2016 r. - 580 zł środki własne 2016 r. - 220 zł
1.2.17	Przeprowadzono serię masażów limfatycznych (seria – 5 masażów).	liczba uczestników	-	-	-	-	-	39	Suwalskie Stowarzyszenie Amazonka	Urząd Marszałkowski 2016 r. - 2 720 zł

											budżet samorządowy 2016 r. - 2 637,83 zł środki własne 2016 r. - 882,17 zł
1.3.	Realizacja i wspieranie programów profilaktycznych polegających na wykonywaniu szczepień i badań profilaktycznych w kierunku zapobiegania i wykrycia chorób										
1.3.1.	Program zdrowotny pn. „Matko sprawdź krew swojemu dziecku” polegający na wykonaniu profilaktycznych badań w kierunku wykrycia chorób krwi. Programem objęci byli uczniowie ostatnich klas suwalskich gimnazjów.	liczba badanych uczniów	521	447	551	503	431	379	NZOZ Medyczne Laboratorium Diagnostyczne „NovaLab” w Suwałkach	budżet samorządowy 2011 r. - 8 336,00 zł 2012 r. - 7 599,00 zł 2013 r. - 6 512,82 zł 2014 r. - 7 055,06 zł 2015 r. - 6 468,00 zł 2016 r. - 5 696,37 zł NZOZ „NovaLab” 2011 r. - 3 125,00 zł 2012 r. - 2 235,00 zł 2013 r. - 5 609,18 zł 2014 r. - 4 008,00 zł 2015 r. - 3 005,00 zł 2016 r. - 2 641,63 zł	
1.3.2.	Badania mammograficzne – Miasto Suwałki włącza się w profilaktyczne badania mammograficzne poprzez udzielanie pomocy w zorganizowaniu badań na terenie Miasta. Udostępniane jest podłączenie do prądu i miejsce parkingowe dla przyjeżdżającego mammobusu.	liczba badanych kobiet	1 221	1 063	1 873	-	-	-	Przychodnia Profilaktyki i Diagnostyki Obrazowej T.N.N w Białymstoku	NFZ 2014 r., 2015 r. i 2016 r.: firma realizująca badania mammograficzne nie składała sprawozdań do samorządu	
1.3.3.	Szkola rodzenia prowadzona pn. „Studio Świadomych Narodzin – Szkoła Macierzyństwa i Ojcostwa”*, w ramach której uczestniczki zdobywają wiedzę na temat: przygotowania kobiety w ciąży do porodu naturalnego oraz do wypełniania nowej roli związanej z pojawieniem się dziecka, rozwoju płodu, przebiegu ciąży, porodu, położu i podstawowych problemów dotyczących opieki nad noworodkiem i laktacji, promocji zachowań prozdrowotnych w czasie ciąży, ćwiczeń	liczba osób	75	75	75	85	85	120	Euro – Star Bożena Kozłowska Szpital Wojewódzki im. dr L. Rydygiera w Suwałkach	budżet samorządowy 2011 r. - 30 000 zł 2012 r. - 30 000 zł 2013 r. - 30 000 zł 2014 r. - 30 000 zł 2015 r. - 29 750 zł 2016 r. - 28 000 zł Euro – Star 2011 r. - 2 000 zł 2012 r. - 2 000 zł 2013 r. - 2 000 zł Sz W 2014 r. - 17 500 zł	

	możliwych do wykonania w sposób nie zagrażających przyszłej matce i dziecku * szkoła prowadzona przez inny podmiot – nazwa nieaktualna.										2015 r. - 12 000 zł 2016 r. - 9 333,20 zł
1.3.4.	Szczepienia przeciwko grypie – szczepienia zostały sfinansowane dla osób powyżej 70 roku życia na zasadzie dofinansowania 50% kosztów zakupu szczepionki i całkowitym sfinansowaniu kosztów przeprowadzenia badania lekarskiego i przeprowadzenia szczepienia.	liczba zaszczepionych osób	622	506	569	718	645	750	NZOZ „PRYMUS” Sp. z o.o.		budżet samorządowy 2011 r. - 9 330 zł 2012 r. - 7 590 zł 2013 r. - 11 380 zł 2014 r. - 14 360 zł 2015 r. - 12 900 zł 2016 r. - 15 000 zł
1.3.5.	Szczepienia przeciwko rakowi szyjki macicy – ze szczepień mogły skorzystać wszystkie dziewczęta, które ukończyły 13 lat i były zameldowane na pobyt stały w Mieście Suwałki. Koszt szczepionki (3 dawki) był finansowany z budżetu miejskiego w następujący sposób: – w 100% dla dziewcząt z rodzin, które spełniają kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych; w 50% w pozostałych przypadkach.	liczba zaszczepionych dziewcząt	90	82	brak realizatora	223	105	61	NZOZ „PRYMUS” Sp. z o.o. NZOZ Przychodnia POZdrowie Praktyka Lekarzy Rodzinnych „NA KLONOWEJ”		budżet samorządowy 2011 r. - 36 720 zł 2012 r. - 26 565 zł 2014 r. - 84 175 zł 2015 r. - 38 702 zł 2016 r. - 29 285 zł
1.3.6.	Wykłady edukacyjne i profilaktyczne badania w kierunku nowotworów skóry, prostaty, jelita grubego i tarczycy.	liczba osób korzystających z programu profilaktycznego	-	-	-	-	-	161	Suwałska Fundacja Ochrony Zdrowia GLOBMEDIS UM		budżet samorządowy 2016 r. - 1 500 zł ś rodki własne 2016 r. - 250 zł
2. Opieka i rehabilitacja.											

2.1. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne oraz środki pomocnicze polepszające funkcjonowanie w środowisku.										
2.1.1.	Dofinansowano osobom niepełnosprawnym do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny (rowery stacjonarne, łóżka rehabilitacyjne, materace do ćwiczeń, piłki, walki, kliny itp.), przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (aparaty słuchowe, wózki inwalidzkie, protezy kończyn, pionizatory, balkoniki, pieluchomajtki itp.).	liczba udzielonych dofinansowań	733	711	733	698	807	864	MOPS	PFRON 2011 r. - 294 533,00 zł 2012 r. - 356 730,00 zł 2013 r. - 350 797,00 zł 2014 r. - 430 953,82 zł 2015 r. - 488 615,00 zł 2016 r. - 500 000,00 zł
2.1.2.	Dofinansowano stowarzyszeniom działającym na rzecz osób niepełnosprawnym do zaopatrzenia w następujący sprzęt rehabilitacyjny: 2011 r. <ul style="list-style-type: none"> wyposażenie sali do terapii dla dzieci z wadą słuchu - PZG, sprzęt do rehabilitacji na wolnym powietrzu - MTKKF, 2012 r. <ul style="list-style-type: none"> rower stacjonarny - Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane i Osób Niepełnosprawnych, wyposażenie sali do rehabilitacji dzieci z autyzmem - Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów, łóżka rehabilitacyjne - Stowarzyszenie Przyjaciół DPS „Kalina”, sprzęt do rehabilitacji na wolnym powietrzu - MTKKF 	liczba udzielonych dofinansowań	2	4	-	-	-	-	MOPS	PFRON 2011 r. - 17 100 zł 2012 r. - 40 029 zł udział własny ngo 2011 r. - 11 400 zł 2012 r. - 26 686 zł

2.1.3.	Pozyskano nowy rower trójkołowy na rzecz podopiecznej ŚDS. Zakupiono na rzecz podopiecznych prowadzonego ŚDS: <ul style="list-style-type: none"> atlas do ćwiczeń w sali rehabilitacyjnej, wykładzinę do sali Doświadczania Świata, protezę mowy „Mówik” - 2 tablety z oprogramowaniem 	liczba osób korzystających ze sprzętu						1		Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	bezkosztowo 2 770,00 zł - środki własne Stowarzyszenia 1 032,00 zł - środki własne Stowarzyszenia 3 480,00 zł - dotacja bieżąca
2.2. Stwarzanie warunków do opieki i rehabilitacji w domu pomocy społecznej											
2.2.1.	2011 r. Dom Pomocy Społecznej zatrudnia techników fizjoterapii. Rehabilitacja lecznicza prowadzona jest na zlecenia lekarskie – 125 osób a ponadto rehabilituje mieszkańców w oparciu o Program rehabilitacji przyłóżkowej z elementami psychoterapii i terapii zajęciowej – 36 osób oraz ćwiczenia indywidualne usprawniające -84 osoby, z zabiegów fizykalnych korzystało 58 osób 2012 r. Dom Pomocy Społecznej zatrudnia techników fizjoterapii. Rehabilitacja lecznicza prowadzona jest na zlecenia lekarskie – 129 osób a ponadto rehabilituje mieszkańców w oparciu o Program rehabilitacji przyłóżkowej z elementami psychoterapii i terapii zajęciowej – 42 osoby oraz ćwiczenia indywidualne usprawniające - 98 osób, z zabiegów fizykalnych korzystało 41 osób 2013 r. Dom Pomocy Społecznej „Kalina” zatrudnia techników fizjoterapii, a rehabilitacja lecznicza prowadzona jest na zlecenia lekarskie. W br. – 136 osób korzystało z zabiegów rehabilitacyjnych,	liczba osób	średn ioroc znie każdy mieszkanie c korzy sta z min. 2 prop ozycji rehab ilitacy jnych	średn ioroc znie każdy mieszkanie c korzy sta z min. 2 prop ozycji rehab ilitacy jnych	średn ioroc znie każdy mieszkanie c korzy sta z min. 2 prop ozycji rehab ilitacy jnych	średn ioroc znie każdy mieszkanie c korzy sta z min. 2 prop ozycji rehab ilitacy jnych	średn ioroc znie każdy mieszkanie c korzy sta z min. 2 prop ozycji rehab ilitacy jnych	średn ioroc znie każdy mieszkanie c korzy sta z min. 2 prop ozycji rehab ilitacy jnych	DPS		wydatki bieżące

<p>ponadto rehabilitacja mieszkańców realizowana była w oparciu o Program rehabilitacji przyłóżkowej z elementami psychoterapii i terapii zajęciowej – 51 osób oraz ćwiczenia indywidualne usprawniające - 88 osób; z zabiegów fizykalnych korzystało 51 osób</p> <p>2014 r.</p> <p>Dom Pomocy Społecznej „Kalina” zatrudniał 4 techników fizjoterapii, a rehabilitacja lecznicza prowadzona była na zlecenie lekarskie, przy czym – 129 osób korzystało z zabiegów w pomieszczeniach rehabilitacyjnych, 32 osoby korzystały z rehabilitacji przyłóżkowej w ramach programu autorskiego pracowników Domu pod nazwą „Rehabilitacja przyłóżkowa z elementami psychoterapii i terapii zajęciowej, 89 osób korzystało z indywidualnych ćwiczeń usprawniających, a 42 osoby z zabiegów fizykalnych</p> <p>2015 r.</p> <p>Dom Pomocy Społecznej „Kalina” zatrudniał 4 techników fizjoterapii, a rehabilitacja lecznicza prowadzona była na zlecenie lekarskie, przy czym – 130 osób korzystało z zabiegów w pomieszczeniach rehabilitacyjnych, 45 osób korzystało z rehabilitacji przyłóżkowej w ramach programu autorskiego pracowników Domu pod nazwą „Rehabilitacja przyłóżkowa z elementami psychoterapii i terapii zajęciowej”, 70 osób korzystało z indywidualnych ćwiczeń usprawniających, a 45 osób z zabiegów fizykalnych.</p> <p>2016 r.</p> <p>Dom Pomocy Społecznej „Kalina” zatrudniał 4 techników fizjoterapii, a rehabilitacja lecznicza prowadzona była</p>														
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	na zlecenie lekarskie, przy czym – 130 osób korzystało z zabiegów w pomieszczeniach rehabilitacyjnych, 46 osób korzystało z rehabilitacji przyłóżkowej w ramach programu autorskiego pracowników Domu pod nazwą „Rehabilitacja przyłóżkowa z elementami psychoterapii i terapii zajęciowej”, 62 osoby korzystały z indywidualnych ćwiczeń usprawniających, a 32 osoby z zabiegów fizykalnych.									
2.3.	Stwarzanie warunków do opieki krótkoterminowej, długoterminowej i rehabilitacji w placówkach świadczących takie usługi, w tym zakładzie opiekuńczo – leczniczym lub zakładzie pielęgnacyjno – opiekuńczym.									
2.3.1.	Utworzenie Psychiatrycznego Zakładu Pielęgnacyjno – Opiekuńczego. Udzielanie świadczeń zdrowotnych w Zakładzie Pielęgnacyjno Opiekuńczym Psychiatrycznym i dziennym Oddziale Psychiatryczno-Rehabilitacyjnym. Organizacja działań i przedsięwzięć o profilu terapeutycznym, rehabilitacyjnym i opiekuńczym.	liczba osób objętych opieką	25	30	50	64	62	68	Specjalistyczny Psychiatryczny SP ZOZ w Suwałkach	w ramach kontraktu z NFZ: 2011 r. - 195 430,50 zł 2012 r. - 823 500,00 zł 2013 r. - 1 056 375,00 zł 2014 r. - 1 065 636,00 zł 2015 r. - 1 080 846,00 zł 2016 r. - 1 086 210,00 zł w ramach kontraktu z NFZ 2011 r. - 381 947,40 zł 2012 r. - 350 784,00 zł 2013 r. - 347 765,10 zł 2014 r. - 349 800,90 zł 2015 r. - 335 367, 60 zł 2016 r. - 337 142,40 zł
2.3.2.	Objęcie opieką pacjentów poprzez świadczenie usług medycznych w n/w formach: <ul style="list-style-type: none"> • hospicjum stacjonarne i Zakład Opiekuńczo – Leczniczy, • hospicjum domowe, • pielęgniarstwa opieka długoterminowa, 	liczba osób objętych opieką	72	49	127	129	146	196	SP Zespół Opieki Paliatywnej w Suwałkach	w ramach kontraktu z NFZ 2011 r.- 3 106 026,70 zł 2012 r.- 3 381 344,30 zł 2013 r.- 3 626 124,40 zł 2014 r.- 3 612 713,90 zł 2015 r.- 2 520 376,20 zł 2016 r.- 4 598 808,00 zł
			247	224	253	267	172	218		
			81	10	10	7	7	8		
			23	17	19	12	18	19		

	<ul style="list-style-type: none"> • domowa wentylacja mechaniczna, • żywienie dojelitowe i pozajelitowe 		60	46	34	26	35	34		
2.4.	Wspieranie działań do utworzenia poradni geriatrycznej									
2.4.1.	Utworzenie od 01.01.2012 r. Dziennego Oddziału Geriatrycznego. Udzielanie świadczeń zdrowotnych w Oddziale Dziennym Geriatrycznym. Organizacja działań i przedsięwzięć o profilu terapeutycznym i rehabilitacyjnym.	Liczba osób objętych poradami	-	57	65	69	69	64	Specjalistyczny Psychiatryczny SP ZOZ w Suwałkach	w ramach kontraktu z NFZ 2012 r. - 245 970,00 zł 2013 r. - 273 852,00 zł 2014 r. - 268 596,00 zł 2015 r. - 312 966,00 zł 2016 r. - 284 940,00 zł

Cel szczegółowy 4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ich integracja ze środowiskiem.

L.p.	Kierunek/Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników						Realizatorzy	Kwota i źródła finansowania
			2011r.	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.		
1. Rozpoznawanie i zapewnianie właściwych form kompleksowej pomocy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej										
1.1.	Diagnozowanie potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej									
1.1.1.	Kierowanie dzieci kwalifikujących się do uzyskania orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.	liczba osób objętych działaniami	344	330	261	391	182	197	jednostki oświatowe: P3,P6,P8,SP4,SP6,SP9, SP11,ZS1,ZS2,ZS3,ZS4, ZST,ZS7,ZS8,ZS9,ZS10, ILO,SOSW1,SOSW2, PP-P, NTSP „Bajka”, NTG „Prolog ”	budżet samorządowy
1.1.2.	Kierowanie dzieci kwalifikujących się do uzyskania opinii do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.	liczba osób objętych działaniami	923	859	741	1 402	1 158	909	jednostki oświatowe: P2,P3,P6,P7,P8,SP4,SP6, SP9,SP11,ILO,ZS1,ZS2,Z S3,ZS4,ZST, ZS6,ZS7, ZS8,ZS9,ZS10,PP-P	budżet samorządowy
1.1.3.	Posiedzenia zespołów wychowawczych oraz analizowanie dysfunkcji i zaburzeń uczniów, rozpoznawanie ich	liczba osób objętych działaniami	582	678	655	783	1 067	815	jednostki oświatowe: P2,P3,P5,P6,P8,SP4,SP6, SP9, ILO,ZS1,ZS2,ZS3,	budżet samorządowy

	indywidualnych potrzeb rozwojowych, tworzenie Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych (IPET).								ZS4,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9, ZS10,ZST,SOSW1, SOSW2,NTSP „Bajka”, NTG „Prolog ”	
1.1.4.	Opracowanie Karty Indywidualnych Potrzeb Ucznia.	liczba osób objętych działaniami	749	1 015	781	-	35	114	jednostki oświatowe: P1,P2,P3,P4,P5,P6,P8,SP 4,ZS1,ZS2,ZS3,ZS4,ZS6, ZS7,ZS8,ZS9,ZS10,ZST,I LO,SOSW2, NTSP „Bajka”, NTG „Prolog ”	budżet samorządowy
1.1.5.	Muzeum Okręgowe w Suwałkach aktywnie włącza się w edukację dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Od 18 lat są organizowane lekcje i warsztaty muzealne, które są przystosowane do warunków percepcyjnych danego ucznia, a pracownicy muzealni starają się w sposób czytelny i zrozumiały przekazać treści historyczne, archeologiczne, etnograficzne, ze sztuki i literatury. Osoby niepełnosprawne dorosłe również uczestniczą w podobnych zajęciach i tak jak dzieci i młodzież uczestniczą w inscenizacjach, questach, pokazach, konkursach, zwiedzają z przewodnikiem wystawy stałe i czasowe. Z reguły wszystkie zajęcia są bezpłatne na co wyraża zgodę Dyrektor Muzeum.	liczba osób objętych działaniami	-	-	300	351	429	341	Muzeum Okręgowe w Suwałkach	budżet samorządowy
1.2.	Kompensowanie zdiagnozowanych deficytów rozwojowych m.in. zdrowotnych, edukacyjnych i wychowawczych dzieci i ich rodzin									
1.2.1.	Udział dzieci niepełnosprawnych w zajęciach wyrównawczych.	liczba osób objętych działaniami	345	132	165	124	308	227	jednostki oświatowe: P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8 P10,SP4,SP6,SP9,SP11,G 6,ILO,ZS1,ZS2,ZS3,ZS4, ZS6,ZS7,ZS8,ZS9,ZS10,Z ST,SOSW1,SOSW2, NTSP „Bajka”, NTG „Prolog ”	budżet samorządowy
1.2.2.	Udział dzieci niepełnosprawnych w zajęciach rewalidacyjnych.	liczba osób objętych działaniami	310	288	254	339	344	471	jednostki oświatowe: P8,SP4,SP6,SP9,SP11, ZS1, ZS2,ZS3,ZS4,ZST, ZS6,ZS7,ZS8,ZS9, ZS10,	budżet samorządowy

									SOSW1,SOSW2, NTSP „Bajka”, NTG „Prolog ”	
1.2.3.	Udział dzieci w zajęciach socjoterapeutycznych.	liczba osób objętych działaniami	149	77	189	195	391	384	jednostki oświatowe: P2,SP4,SP6,ZS2,ZS3,ZS4,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9,ZS10,ZST, SOSW1	budżet samorządowy
1.2.4.	Dostosowanie wymagań edukacyjnych w procesie dydaktycznym oraz współpraca z instytucjami pomocowymi.	liczba osób objętych działaniami	664	815	632	1 434	1 256	1 169	jednostki oświatowe: P2,P3,P4,P5,P6,P8,SP4,SP6,SP9,SP11,G6,ILO,ZS1,ZS2,ZS3,ZS4,ZST,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9,ZS10,SOSW1,SOSW2, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, PP-P, NTSP „Bajka”, NTG „Prolog ”	budżet samorządowy
1.2.5.	Udział dzieci w zajęciach logopedycznych.	liczba osób objętych działaniami	655	482	769	929	882	1 059	jednostki oświatowe: P1, P2,P3,P4,P5,P6,P7, P8,P10,SP4,SP6,SP9, SP11,ZS1,ZS3,ZS7,ZS8,ZS9,ZS10,ZST,SOSW2, PP-P,NTSP „Bajka”	budżet samorządowy
1.3.	Poradnictwo dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i ich rodzin									
1.3.1.	Spotkania z uczniami niepełnosprawnymi i ich rodzicami konsultacje w celu opracowania form pomocy.	liczba porad	510	370	607	568	530	664	jednostki oświatowe: P4,P8,SP4,SP6,SP9,SP11, G6,ILO,ZS1,ZS2,ZS3,ZS4,ZST,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9,ZS10,SOSW1	budżet samorządowy
1.3.2.	Poradnictwo indywidualne oraz konsultacje dla uczniów niepełnosprawnych w zakresie trudności szkolnych oraz poradnictwa zawodowego, a także adaptacji i funkcjonowania w grupie.	liczba osób objętych działaniami	555	436	459	498	425	1 934	jednostki oświatowe: P4,P8,SP4,SP6,SP9,SP11, G6,ILO,ZS1,ZS2,ZS3,ZS4,ZST,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9,ZS10,SOSW1, SOSW2,PP-P	budżet samorządowy
1.4.	Dostosowanie programów nauczania oraz metod do możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej									
1.4.1.	Indywidualizacja procesu nauczania dziecka.	liczba osób objętych działaniami	579	353	378	553	734	722	jednostki oświatowe: P3,P6,P8,SP4,SP6,SP7,SP9,SP11,ILO,ZS1,ZS2,ZS3,ZS4,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9,ZS10,ZST,SOSW1,	budżet samorządowy

1.4.2.	Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.	liczba osób objętych działaniami	672	197	632	414	559	562	SOSW2,SODN jednostki oświatowe: P4,P8,SP4,SP6,SP7,SP9,S P11,G6,ILO,ZS1,ZS2,ZS 3,ZS4,ZST,ZS6,ZS7,ZS8, ZS9,ZS10,SOSW1, SOSW2,SODN	budżet samorządowy
1.4.3.	Dostosowanie warunków na egzaminie maturalnym, gimnazjalnym do możliwości uczniów niepełnosprawnych.	liczba osób objętych działaniami	18	24	41	42	95	36	jednostki oświatowe: G6,ZS1,ZS2,ZS3,ZS4,ZS 6,ZS8,ZS10	budżet samorządowy
2. Rozwijanie systemów wsparcia na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ich rodzin.										
2.1.	Tworzenie (zgodnie z zapotrzebowaniem) oddziałów integracyjnych i specjalnych w jednostkach oświatowych									
2.1.1.	Oddziały specjalne.	liczba oddziałów	31	29	30	31	33	39	jednostki oświatowe: SOSW1,SOSW2, NTG „Prolog ”	budżet samorządowy
2.1.2.	Oddziały integracyjne.	liczba oddziałów	27	27	28	31	31	48	jednostki oświatowe: P8,SP11,ZS3,ZS10, NTSP „Bajka”	budżet samorządowy
2.2.	Rozwój ośrodków prowadzących wczesne wspomaganie									
2.1.1	Rozwój ośrodków prowadzących wczesne wspomaganie.	liczba ośrodków,	3	2	2	5	2	3	P8, SOSW 1, Centrum Terapii „ Jesteśmy Razem”, NTSP „Bajka”	budżet samorządowy
		liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie	83	88	97	140	95	101		
2.3.	Umożliwienie do korzystania z prawa do powszechnej edukacji.									
2.3.1.	Zapewniono bezpłatny dowóz na zajęcia szkolne dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej środkami transportu, przystosowanymi do świadczenia tego typu usług (3 samochody).	liczba dzieci i młodzieży, której zapewniono bezpłatny transport i opiekę	ok. 40	ok. 40	34	36	37	34	PGK, MOPS	budżet samorządowy 2011 r. - 202 106,00 zł 2012 r. - 210 270,00 zł 2013 r. - 212 652,00 zł 2015 r. - 246 451,03 zł 2016 r. - 205 177,35 zł
2.4.	Rozwój placówek specjalistycznych									
2.4.1.	Funkcjonowanie Niepublicznej Terapeutycznej Szkoły Podstawowej „Bajka”.	liczba placówek, liczba dzieci i młodzieży	1/9	1/15	1/18	1/29	1/35	1/37	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów	budżet samorządowy 2011 r.- 202 580 zł 2012 r. - 331 635 zł budżet centralny 2012 r. - 5 900 zł 2013 r.- 2015 r. – brak danych

										2016 r. - budżet samorządowy
2.4.2.	Realizacja projektu „Sam powiem czego chcę – pomoc dzieciom autystycznym w komunikacji społecznej”.	liczba dzieci i młodzieży	-	9	-	-	-	-	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów	30 000 zł - EFS
2.4.3.	Organizacja wycieczki letniego, terapii, arteterapii i hipoterapii.	liczba dzieci	-	9	-	1/29	1/35	1/46	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów	2012 r. 2 500 zł - budżet samorządowy, 3 000 zł - Fundacja Banku Zachodniego WBZ S.A. 2014 r. budżet samorządowy 2016 r. - budżet samorządowy, środki własne organizacji
2.4.4.	Indywidualizacja procesu nauczania dziecka.	liczba placówek, liczba dzieci i młodzieży	-	-	1/18	1/29	1/35	1/46	NTSP „Bajka”, NTG „Prolog”	budżet samorządowy
2.4.5.	Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.	liczba placówek, liczba dzieci i młodzieży	-	-	1/18	1/29	1/35	1/46	NTSP „Bajka”, NTG „Prolog”	budżet samorządowy
2.4.6.	Udział dzieci w zajęciach logopedycznych.	liczba placówek, liczba dzieci i młodzieży	-	-	1/18	1/29	1/35	1/46	NTSP „Bajka”, NTG „Prolog”	budżet samorządowy
2.4.7.	Udział dzieci niepełnosprawnych w zajęciach rewalidacyjnych.	liczba placówek, liczba dzieci i młodzieży	-	-	1/18	1/29	1/35	1/46	NTSP „Bajka”, NTG „Prolog”	budżet samorządowy
2.4.8.	2013 r. - udział dzieci w wycieczce do Augustowa w ramach realizacji oferty Zadania publicznego, dotyczącego zorganizowania aktywnego wycieczki mieszkańców Suwałk. 2014 r. - udział dzieci w wycieczce do Giżycka w ramach realizacji „Zielonej Szkoły”. 2015 r.- udział dzieci w wycieczce do Giżycka oraz Zakopanego w ramach realizacji „Zielonej Szkoły”.	liczba placówek, liczba dzieci i młodzieży	-	-	1/15	1/29	1/35	1/46	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów, NTSP „Bajka”, NTG „Prolog”	budżet samorządowy, środki własne organizacji
2.4.9.	Organizacja Bajkowego Pikniku dla dzieci niepełnosprawnych	liczba dzieci	-	-	134	200	120	120	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów	środki własne ngo
2.4.10.	Organizacja Turnieju Bowlingowego Dzieci Niepełnosprawnych.	liczba dzieci	-	-	-	50	120	120	NTSP „Bajka”, NTG „Prolog”	2 500 zł - lokalni sponsorzy, Centrum Handlowe Plaza

										2016 r. - 1500 zł budżet samorządowy
2.4.11.	Dwudniowa wycieczka do Warszawy.	liczba uczestników	-	-	-	36	-	-	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów	środki własne ngo FIO -5 000 zł
2.4.12.	Organizacja konsultacji dla rodziców „Grupa wsparcia rodzica dziecka autystycznego”.	liczba uczestników	-	-	-	20	30	46	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów	środki własne ngo
2.4.13.	Organizacja oddziałów przedszkolnych przy NTSP „Bajka”.	liczba oddziałów/liczba uczniów	-	-	-	2/8	12	18	NTSP „Bajka”	budżet samorządowy
2.4.14.	Światowy Dzień Autyzmu „Zapał się na niebiesko dla autyzmu” - konferencja	liczba uczestników	-	-	-	150	100	250	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów, NTSP „Bajka”, NTG „Prolog”	środki własne ngo
2.4.15	Projekt ”Trening Umiejętności Społecznych – otwieram się na świat w bezpiecznej i przyjaznej szkole” : <ul style="list-style-type: none"> • szkolenia Rady Pedagogicznej – 30osób, • szkolenia dla rodziców i opiekunów – 50 osób, • zajęcia treningu umiejętności społecznych dla dzieci – 46 uczestników 	liczba uczestników	-	-	-	-	-	126	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów	2016 r. - 17 750 zł Kuratorium Oświaty
2.5.	Prowadzenie kampanii informacyjnej, zwiększającej świadomość rodziców w zakresie wykrywania nieprawidłowości i rozwoju dzieci									
2.5.1.	Psychoedukacja rodziców na terenie szkół w obszarze wspierania dzieci z trudnościami w uczeniu się i emocjonalnymi.	liczba osób objętych działaniami	405	390	1 245	1 026	806	736	P2,P5,SP4,ZS8,ZS9, PP-P	budżet samorządowy
2.5.2.	Warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców prowadzone na terenie Poradni.	liczba osób objętych działaniami	40	56	27	35	35	42	PP-P	budżet samorządowy

Słowniczek skrótów:

1. UM – Urząd Miejski w Suwałkach
2. MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach (do 31.12.2016 r.)
MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach (od 01.01.2017 r.)
3. ŚDS - Środowiskowy Dom Samopomocy

4. DPS – Dom Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach
5. ZBM – Zarząd Budynków Mieszkalnych w Suwałkach (do 31.12.2015 r.)
ZBM TBS Sp. z o.o. – Zarząd Budynków Mieszkalnych Towarzystwo Budownictwa Socjalnego Sp. z o.o. w Suwałkach (od 01.01.2016 r.)
6. PGK – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Suwałkach
7. ROKiS – Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki
8. OSiR – Ośrodek Sportu i Rekreacji
9. jst – jednostki samorządu terytorialnego
10. ngo – organizacje pozarządowe
11. PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
12. PZ ds.O o N – Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
13. OION - Ośrodek Informacji dla Osób Niepełnosprawnych
14. NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia
15. PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna
16. UE – Unia Europejska
17. EFS – Europejski Fundusz Społeczny
18. FP – Fundusz Pracy
19. SM – spółdzielnie mieszkaniowe w Suwałkach
20. PP-P – Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Suwałkach
21. PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach
22. WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej
23. WUP – Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku Oddział Terenowy w Suwałkach
24. FIO – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
25. NTSP – Niepubliczna Terapeutyczna Szkoła Podstawowa „Bajka”
26. SOSW – Specjalny Ośrodek Szkolno –Wychowawczy
27. SPSP ZOZ – Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
28. NTG – Niepubliczne Terapeutyczne Gimnazjum „Prolog”
29. SOK – Suwalski Ośrodek Kultury
30. SODN- Suwalski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli